

**„Meie Matsi“
jõulualbum 1915.**

ENSV
Riiklik Avalik
Raamatukogu

ENSV
Riiklik Avalik
Raamatukogu

E m a.

Mälestus Pariisi ümberpiiramisest.
Alfons Daudet.

Täna hommikul seadsin sammud Mont Valérieni, endi sõpra, kunstniku B kaema, kes nüüd Sena polgus leitnandina teenis. Tema, armas inimene juhtus sellel ajal just wahi teenistuses olema. Omalt kohalt ta mingil tingimisel lahkuda ei tohtinud. Nii pidime siis feltsis kindlusesse wiima maaaluse käigu suu ees, nagu wahil olewad madrused laewa lael, ikka edasi ja tagasi marsisime, kus juures meie sõjast, Pariisi sündmustest ja kaugel lahinguwäljel olewatest sõpradest juttu westisime. . . .

Järsku jättis mu leitnant, kellel aga sõjawälase mundri all kirgline kunstniku süda tutsus, jutu katki, jäi seisma, wõttis mu käest kinni ja ütles tasa:

„Waata kus imekaunis paarifene!“

Seal juures pilgutata oma hallide filmadega minu poole, mis järsku särama hakkasid nagu linnu koeral, ja näitas kahe auwäärt kogu peale, kes Valérieni platsile ilmusiwad.

Tõesti, see oli imekaunis paarifene! Meesterahwas — pifas pruunis kuues, sametist, rohke kraega, mis nagu oleks wanast metsa samblast valmistatud olnud, kuiwetanud kehaga, wäheldase kas-

wuga, punase näoga, liuhka otfaesifega, ümmarguste filmadega, õõkulli noka moodi ninaga, pea tuletas krimpisus linnu pead meelde — majesteetlikku ja rumalat.

Peab weel juurde lisama, et ta käes kotti kandis, mille peale lilled oliwad wäljaõmmeldud. Kotist paistis pubeli kael wälja. Teisel pool kaendla all oli temal plekist konserwi karp, see iseäraliselt kuulus plekist karp, mis alati saab parislastele wiiekuusest ümberpiiramist meelde tuletama.

Naisterahwa enese asemel paistis kõige pealt tema ülisuur kübar filma ning maailma pikk wana rätik, mis ülevalt kuni alla tugevasti teha ümber oli mähitud, sellega nagu waesust enam nähtawale tuua tahtes.

Selle järele hakkas aeg ajalt kübara kantud ilustuste wahelt teraw nina ja halliks minewad juukse salgad paistma.

Platši kestpaika jõudes jäi mees seisatama, et hinge tõmmata ja higi otsa eest ära pühkida, ehk küll sellel udusel nowembrikuu päewal palawusest juttugi ei wõinud olla. Aga nad oliwad liiga rutuste tulnud . . .

Naisterahwas aga ei jäänud seisatama. Ta sammus otse kindluse fiskekäigu poole, pilguks

meie peale nagu arupidades waadates, just nagu oleks ta juttu alustada soowinud. Aga nagu näis ohwitseri pagunitest peletatud, arwas ta paremaks tunnimehe poole pöördä ja ma kuulsin kudas ta arglaselt teda palus oma pojaga kokku saada lasta, kes Pariisi 6 bataljonis kolmandas wswodus lihtsoldatina teenida.

Wäite Miilt tahab tsale, kes sõjas on, jõuluringitust wiita.

„Witke siin aega“ — ütles tunnimees, — „ma ütlen, et teda wälja kutsutakse.“

Kergendatud ohkamine tõusis ta rinnust, ja ta läks rõõmsa näoga mehe juurde. Sellepeale istutiwad mõlemad kõrwale kalda peale maha. Mont Valerien on ju nii suur, seal on ju nii palju hoo-wipealseid, käikufid, bastionifid, kasarmuid ja kase-matifid. Ratsuge selles keerulises linnas 6 batal-joni soldatid üles otsida. Sellest rääkimata, et sellel ajal kindluses ükslugu trummid pörisesiwad, pasunad mürtsufiwad ja soldatid kui sipelgad süia sinna söe-lufiwad. Siin kordub ükslugu tunnimeeste wahetus, antakse käskufid, wabad küttid toowad werega määrdinud salakuulajaid, teda nad püüsi paradega tõulawad, talupojad pööravad kaebtustega kindrali poole, kanderuamidega tuuakse eelseisukohtadelt ras-keste haawatuid, seal kihutab kirkakäjal wahutawa hobuse selgas. See kõik hoogab ja woogab, laine-tab ja lofsuh.

„Kui nad aga minu waest poisfi ära ei unustal!“ räägiwad sellel ajal waese ema filmad. Iga wite minuti takka tõuseb ta ulesse, läheb ettewaatli-kult sisekäigu juurde ja waatab wargfelt esimese hoowi peale, ennaft wastu seina surudes. Aga ta ei julge enam midagi küsida, kartes oma poisfi nae-ruwäärilisesse seisukorda saates. Mees on weel aram, kui tema, ta ei liigugi omast paigast, ning iga kord, kui naine raske südamega oma koha peale ta-gasi pöörab ja furwalt maha istub — on näha, et ta teda tema kannatamatuse pärast noomib ja te-male selgeks teeb teenistuse kohust, seal juures kätega wehkides ja ennaft targaks tehes.

Ma olen alati suure huwitusega sarnaseid wäik-seid sõnata intiimstseenifid waadelnud, milledest enam aimata võib kui näha, need uulitsa pantomimed, milledega teie tee peal kokku puutute ja mis ainsa liigutusega teile terwet elu näitawd. Siin köitis mind iseäranis see osawusetus, see nii võlida lapseliik naiwsus, ja ma waatafin tõsise huwitusega nende miimikat, selget ja arusaadawat, mis nii arusaada-walt kuni kõige peenema peensuseni seda kaunit pe-refonna draamat etendas. . . . Mulle näis, kudas ema ühel ilusal hommikul enesele ütles :

„Ah, kudas see sõjawäe ülemus oma rumala määrusega, kasarmust mitte soldatifi wälja lasta, mind tüütada võib. . . . Juba kolm kuud aega pole ma oma poega näinud. . . . Wõtan õige kätte ja lähen teda waatama.“ —

Wanamees arglik wainne mehikene, elust rõhu-tud, mõtte juures, et kui palju tüli tuleb kindlu-sesse pääsemiseks luba saada, katsus teda esialgu tagasi hoida :

„Aga Sa ei mõtlegi selle peale, kudas sinna peaseda, see Mont Valerien on ju põrgu wärawas. Kudas ja sinna peased? Ta on ju kindlus! Nais-terahwaid ei lasta hoopis sinna ligigi.“

„Aga näe, mina aga lähen! — ütles ema. Ja et wanamees kõik teeb, mis ema tahab, siis läks wanamees ja oli politseiwaltisuses, käis peastaabis ja kommissari juures, higistas wahel hirmu pärast

ja külmetas wahelt purikaks, oli siin jja seal, effis ustega, ootas mitmes ametipaikas ettepääsemise järge tundide wiisi, ja siis tuli wälja, et pole õigesse paika juhtunud. Wiimaks, ühel ilusal õhtul tuli ta koju kuberneriluba taskus . . .

Teisel hommikul wara tõusiwad nad ules, kui ilm alles pime ja külm oli. Isa wõtis weidi leha kinnitust aga ema ei läbenud ennem süüa, kui po-jaga — seal, seltsis. Ja waat, et waest soldatid weidi kostitada, wõtawad nad rutuga ja topiwad korwi harilikku piiramiseaja portzioni: schokoladi, keedist, pudeli wiina ja karbi konserwisid, mis kabeffa franki maksab ja mida kõige kangema nälja jaoks waruks hoitakse. Wiimaks astusiwad nad teele, kui nad kindluse walli juure jõudsiwad, awati just wärawad. Tuli lähikäigu luba ette näidata. Nüüd põssus ema süda hirmu pärast siiski, polnud wiga midagi Nagu näha, oli kõik korras.

„Vaske läbi!“ — ütles wahilolew adjutant.

Nüüd alles tõmbas ta kergendatult hinge.

„Kui wiisatas ohwitser.“

Ja kerge, kui põldepüü lippab ta ees.

Mees jõuab aga waewalt järele.

„No, küll ja kallis wõid aga jooksta! Tema ei kuulagi teda — sealt eemalt mäe pealt, pilwede alt paistab ju mont Valerien :

„Läheme aga ruttu Tema on siin. Kui nad aga kohale jõudsiwad, tõusis temas uus mure.

„Kui meie aga teda ules ei leia! Mis siis kui ta ei tule!“

Järsku nägin ma, kudas ta mehe käe pihku haaras ja trapsu pealt ules kargas Gemalt, wärawa wõlwi alt tundis ta tema sammud ära.

See oli tema!

Kui ta wälja ilmus, oleks nagu päikse paiste kindluse müüride peale langenud.

Tõesti see oli tore pois, tubli lehaehitusega, raanits selgas ja piis käes Ta ligenes neile rõõmsa näoga ja ütles rõõmsa mehise häälega :

„Tere, mamma!“

Ring selle peale kadus ta ise, raanits ja piis määratu suure kübara alla. Siis tuli järg isa kätte, aga sellega läks asi lühemalt. Määratu kübar püüdis teda omale. See oli täitmata Kudas ja elad? Oled soojasti riides? Kudas pesuga lugu on?

Ma tundsin pikka poja armastawat pilku, millega ta suure kübara alt teda paitas, tundsin seda musu wahet, pisaraid ja naeratust, mis nii suurel hulgal selle kolme kuu jookful armastaja ema õrna hinge oli kogunud ja mida ta nüüd ühe korraga tahtis poja peale wälja puistata. Isa oli oma korda ka küllalt ärewuses, aga ta ei tahtnud seda wälja lasta paista. Ta sai aru, et meie neid waat-lesime ja ta pilgutab meie poole, nagu võlida tahtes :

„Wabandage teda enesestki mõista, — nais-terahwas.“

Wõifin ma teda siis mitte wabandada. Järsku kõlas sarwe hüüde signal, mis kohe seda kaunit rõõmu rikkus.

„Kokku kutsutakse“ — ütles poeg. —

Sõida ruttu wastlajõitu!

„Ma pean minema . . .“

„Kas sa siis meiega hommikueinet ei võtagi?“

„Oh ei, ei tohi, ei või . . . Ma olen kahetskümneks neljaks tunniks üles kindlusesse wahiteenistusesse määratud.“

„Oh!“ — hüüdis waene naisterahwas ja ei võinud muud midagi enam rääkida. Kõik kolmefesi waatafiwad kurwa nägudega üheteise otsa. Wiimaks rääkis isa:

„Wõta vähemast see korw ühes, — ütles ta liigutusest wärisewa healega aga seal juures hale naljaka näoga. Aga järsku ei olnud korwi selle

jumalaga jätmise ärewuse juures kufagiltki leida. Hale oli waadata neid nagu palawikus wärisewaid käsa, mis otsifiwad, kobafiwad, kuulda neid pisaratest lämmatud häälesid, mis läbi segi küsifiwad, „kus korw on, kuhu see korw ometi sai . . .?“ Kui korw wiimati üles leiti, järgnes wiimane kaua wältaw kaelustus ja poeg pistis jookfsuga kindlusesse tagasi.

Wõtelge, nad tuliwad ju üsna kaugelt sellele hommiku jõögile, mis neile suureks piduts pidi saama, nii et ema terwel ööl seda ootes filmigi kinni ei pannud. Ja nüüd öölge, wõite teie enam kur-

Rasata kawalus.

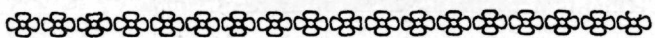
Rätsepp: „Nüüd ei lahtu ma Teie juurest, enne kui Teid oma arwe wälja olete maksnud.“

Rätteleja: „Jah, armas herra Uustalu, siis peate minu pere-naisega rääkima, kas ta sellega nõus on — mina kolin homme teise korterisse.“

wemat ette kujutada, kui see nurja läinud kawatsus oli, kui see paradisi nurgake, mis wähe wilgatas aga nii karmilt ja kofe sellel samal filmapilgul kadus.

Nad seiswad tükkise aega liikumata sellejama toha peal ja ei pöörnud endi silmigi nende saladusliku wärawate pealt ära, mille taha nende poeg nüüd alles kadus. Wiimaks keeras mees poolringi, kõhatas paar kolm korda ja ütles wäga otjustawa näoga ning täitsa enese heale üle walitsedes:

„Noh, ema, hakkame aga liikuma! Selle peale kumardas ta sügawalt meie poole ja wõttis naise käe alt kinni . . . Ma waatafin neile kuni tee käänakuni järele. Igal oli wihane nägu. Ta wehtis kangesti korwiga . . . Ema paistis enam rahulitem olewat. Ta käis tema kõrwal nosus peaga. Aga mulle näis, et aeg ajalt wärises rätik kramplikult ta kitzade õlade peal.“

Wiisakas leeritüdruk.

Õpetaja: Noh, armas Liisi, mis ütleb meie kuues käsk?

Liisi: Teie ei pea abielu rikkuma.

Õpetaja: Sa ei ütelnud õieti, armas laps; käsus on öeldud: Sa ei pea abielu rikkuma!

Liisi (punastades): Ma ei teadnud, et õpetaja herrale „sina“ võib ütelda.

Hale sissekukkumine.

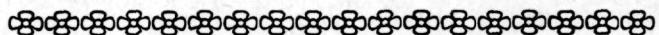
Keegi daam sõidab Tartu maanteel sõitwas boburaudteewagunis ja kallistab üht wäikest foxitõugu sülekoera. Üks tema wastas istuw noormees waatab seda pealt ja õhkab: „Ah, preili, ma soowiksin heameelega Teie sülekoer olla!“ Daam naeratab ja wastab: „Arge soowige seda, miu herra; ma sõidan praegu loomakliinikusse ja lasen seal koeral saba lühemaks lõigata.“

Reale Wene-Türgi sõda jäi Serbiasse ja Bulgariasse rahwa suhu palju juttusi kasakate wahwuse ja kawaluse üle liikuma. Ühest kasaka kawalusetükist räägib keegi pealtnägija järgmist. Türgi sõja ajal läks kasakate salt Belgradist läbi, lahingu wäljale. Waewalt oli kasakate salt linnast lahtunud, kui keegi üksik kasak lange ajuga linna sisse kihutas, nähtawasti, oli see üksik kasak sellest salgast kudagi maha jäänud, mis nüüd alles linnast lahtus; ja nagu näis oli temal tahtmine seltsimeestele järele jõuda. Ta jõudis juba südalinnas olewa platsini, seal komistas ta hobnne järsku, kukkus maha ning ajas koiwad ja kaela sirgu — ning ei liigutanud enam oimugi. Rahwast kogus ümber ringi, ning warsti oli terve rahwa parw seal koos. Kasak oli wahpe peal juba ennast püüsti ajanud, tiris hobust ratsutid pidi, õõrus teda nuudiga, ning katsus temale igate pidi elu sisse ajada — aga asjata: surnud mis surnud.

„Kellega ma nüüd Türgi wastu sõdin?“ hoigas kasakas.

Igaüks ümberolijatest püüdis kasakat kudagi omat moodi aidata: üks tiris hobust sabast, teine lafasi, kolmas püüdis hobuse filmi awada, aga kõik jõudsiwad ühisele otfufele — et waja on waest kasakat kudagi aidata.

Kasakas oli juba asjast aru saades müüti peast wõtnud, ning algas rahwa seas ringkäiku. Sõbe raha hakkas müüti sadama. Alguses awasid „bratuschkid“ ka pool wastu tahtmist endi pungad, warsti aga sattusiwad nad waimustuse hoosse: mõned jooksiwad koju raha järele, mõned juba wõtsiwad mitmet korda endi „pungad“ ohwerdamiseks wälja ja ei läinud poolt tundigi mööda, kui juba kasaka müütsis kaunike summa oli. Selle peale suudles kasak lahkeid andjaid ja pani jooksiuga seltsimeeste järele. Oli ta aga parajale kaugusele jõudnud, pööris ta ümber ja wilistas tugewasti: surnud hobusesse oleks nagu pitne lõõnud, krapsti kargas see maast üles ja pistis tuhat nelja kasaka järele, rahwast ammuli suudega wahtima jättes. Kasak hüppas hobuse selga, wõttis müüti peast, kumardas rahwa poole ja oligi tolmupilwe sisse kadunud. „Bratuschkad“ seisiwad weel tüki eega paigal, wahtisiwad üheteise otsa, sügasiwad kulla taguseid ja imestasiwad ennenägemata ime üle.

Halwad tagajärjed.

Kaupmees Nurm tuleb suures ärewuses näitleja Laane juurde.

„Minu herra — te'e armastate minu naest?!“

„Ja muidugi, herra Nurm, ma ei salga seda — Teie wõite mind kohtusse kaebada.“

„Ei, seda ma ei tee, aga ma tahtsin Teile ainult ütelda, et Teie kõigi oma ametiwendadega tülisse sattute.“ — Hm!

Wiimasepäewa tundemärgid.

Ükski walgus ei ole walge küllalt
 Ükski sõit ei ole kiire küllalt,
 Ükski kaupmees ei ole odaw küllalt,
 Ükski neiu ei ole wärske küllalt,
 Ükski peiu ei ole terwe küllalt,
 Ükski saabas ei ole kitsas küllalt,
 Ükski näidend ei ole nilbe küllalt,
 Ükski wiin ei ole kange küllalt,
 Ükski piht ei ole peenike küllalt,
 Ükski rind ei ole kõrge küllalt,
 Ükski sõjariist ei ole tapja küllalt,
 Ükski ametnik ei ole õiglane küllalt,
 Ükski jõumees ei ole tugew küllalt,
 Ükski nali ei ole lõbus küllalt,
 Ükski piim ei ole wesine küllalt,
 Ükski juust ei lõhna küllalt,
 Ükski näitleja ei ole anderikas küllalt,
 Ükski arwustaja ei ole asjatundlik küllalt,
 Ükski tantsijanna ei ole halasti küllalt,
 Ükski ajaleht ei ole loetaw küllalt,
 Ükski kuulutus ei tõmba küllalt,
 Ükski raamat ei ole huwitaw küllalt,
 Ükski koosolek ei ole kärarikas küllalt,
 Ükski rätsepp ei tee wõlgu küllalt,
 Ükski juut ei ole petis küllalt,
 Ükski üür ei ole kõrge küllalt,
 Ükski musu ei ole tuline küllalt,
 Ükski linnaisa ei ole rikas küllalt.
 «Kõik on puudulik!» nüüd õhkab meie Mats,
 «Lähedal on wiimnepäew ja ilma ots.»

Pessimist.

„Kurat wõtas! selle laste filmetulega wõdis ma oma piibu palama panna!“ hüüdis Tartu-Jüri, kui talle see ilus fätedawate filmadega Tallinna neiu Kadriorus wastu tuli.

Lex.

Wallawaestele.

§. 3.

Oli palaw päitesepaisteline suwe-ilm.

Kemmelga Jüri istus oma kambri ja popsputas magusalt piipu, milles odawahinnaline mahorka põles.

Tusafelt mõtles ta ama möödaläinud elu peale. Kirju oli ta olnud, ja kibe. Elutõtt oli tema tunnud, samati ka kibedat nalja. Waatamata selle peale oli ta weelgi tugew ja terwe, olgugi, et tal üle wiiekümne aasta turja peal oli.

Ja nüüd lendasid tema mõtted minewikku. Ta mäletas kuidas ta oli tulnud isamajast linna wiletsa nooremehena. Päewatööga teenis ta omale ülespidamist. . . Siis tuli ta maale, rentis wäikese koha ühes paraja heina- ja karjamaaga.

Palju mäletas ta, iseäranis üks juhtumine seisis tal meeles.

* * *

Ühel suwisel päewal niisama nagu tänagi, wõttis Jüri lõunat, kui korraga keegi karjades õue jooksis:

„Beremees, lambad läksid läbi aia Saare Juhani põllule! Karjapoiss ei saanud neid kuidagi tagasi hoida!“

Ehmatades tõusis Jüri istmelt üles, kui ta läbi lahtise akna karjatuudruku sõnu kuulis. Ta teadis, kui palju paha lambad põllul teewad. Waeste rentnikkude kari!

Rohmetanult jäi perenaine seisma. Lugu oli tema meelest hirmus! Ei muud paremat, kui trahw!

Jüri aga ei olnud sugugi puune. Oli õnnetus juhtunud, siis pidi seda ära õiendama: nad lähewad ja maksawad trahwi ära, siis on asi selge.

„Eit, hoolitse ja töö eest, aga mina lähen waatan, kuidas asi on. Ehk saame õigets!“ ütles ta. Siis läks ta uut kuube selga tõmbama. . .

* * *

Saare Juhan oli kiinnif. Ta oli üsna jõukas taluperemees. Tema rikkusest ei teadnud keegi rääkida, ainult seda teadis igaiüks, kelle loomad tema „põllule“ läinud olid, et Juhan ilma trahwita loomi ära ei lastnud.

Seda teab kõik küla rahwas. —

Esimeses vihatuhinas, millal lambakari teda hirmutas, lubas Juhan kõik maha lüüa. Pärast aga, kui kuumus jahtus, saatis poisid ütlema, et muidu lambaid kätte ei saa, kui 1 rubla lamba pealt ei makseta.

„Nemad peavad mulle trahvi maksma, minu oras on täitsa rikitud. . .“

Pool-naerdes ütles ta neid sõnu. Üks asi aga piinas teda: ei julenud meeste käest raha vastu võtta, aga ei tahtnud ka tagasi pakkuda.

Raua mõttes ta. Asja igalt poolt arutades ja kaaludes, istus ta kambri vanas tugitoolis, aga ei jõudnud otsusele.

Viimaks, kui kõik läbi võetud, õhtu käes, asub mõnus mõte pähe.

Ärewalt tõusis ta püüsti, uagu tahaks ta praegu seda teoks teha.

Nagu kagemata juhtus ta pilk aknast välja tänawale: sealt tulewadki küllamehed-rentnikud trahvi maksma, mida pahurad lambad rumaluses neile walmistanud. . . — —

* * *

Esimesena julges Remmelga Jüri sõna võtta: „Teadmata juhtus see küll, et lambad põllule läksid, ja pealegi. . .“

„ . . . Olid lambad nii rumalad, et ei teadnud, et see kümniku põld on!“ lausus habimik Raarel, kes natuke nalja ostas wistata.

Saare Juhan ei teinud sellest wälja, et teda pilgati, waid ütles:

„Jah, õnnetus on juhtunud, oras ära tallatud. Teie peaksite ikka kahjud katma. . .“

„Kuida muidu, kuidu muidu!“ tõendas Raarel. Nüüd hakkasid ka teised rääkima.

„Ei tea, kui palju Juhan raha nõuab?“ küsis Ruusmäe Tõnu sõnal Jüri käest:

„Eks ikka 1 rupla lojuse pealt!“ seletas Jüri. Siis lüüas ta juure.

„ . . Wähemaga ta juba ei lepi. Mine waata ist, et oras rikitud, ega. . .“

„Kas lambad sealtamast mulgust läbi läksid, kust mulle sügisel Teisetoa Uadu loomadki, kui nad tänawast koju läksid?“ küsis järsku Tõnise Pullidit Jüri kõne wahel.

„Neh, neh, sealtamast! karjapoisid, nurjatud, olid ju hooletud“, wastas Jüri.

Ilma pikema mõtlemiseta hakkasid mehed raha otsima.

„Igaüks kobas oma rahades, ning paberirahad, kulunud hõbe-rahad ilmusid lauale. . .“

„Mehed mõtlesid, et asi sellega lõpeb.“

Uga Saare Juhan tahtis oma ülendawat mõtet teoks teha.

Ta ütles:

„Mina teie käest raha vastu ei võta, aga te maksate selle kohtulaua peale, ja sealt antakse see minu juuresolekul wallawaestele jagamiseks!“

Külameeste imestus oli suur. Nad pidid kohtuse ilmuma! . .

„Mina teie raha ei taha, ehk ma küll seeläbi kahju kannan: kuid meie wallawaesed on wäga wiltsas seisukorras. . . Määratud ajal ilmute teie kohtuse ja maksate raha ära. Sellest antakse teile kutsulehtedel teada! . .“ — —

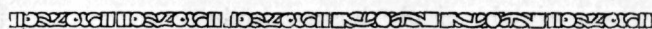
Beeres päew, teine. Viimaks ometi ilmus kordnik kutsulehega. Mehed wiivitatsid.

Kolmas, neljas päew. Ikka nad ei läinud. Lõpuks jäi asi soiku. Saare Juhan ei saanud enesele meelega teha waeseid aidata: mehed ei ilmunud wallawaestele raha maksma. . .

* * *

See juhtumine seisab Remmelga Jüri hästi meeles. Alati mõtleb ta selle peale, ning see lugu on tema meelest kõige naljakam, et wallawaesed rahast ilma jäid, niisama ka Saare Juhan, kes sellega enese kuulsust tõsta tahtis.

Ja kui Jüri sellepeale mõtleb et ta wana on, siis kohtub ta: ei taha tema kunagi wallawaene olla. . .

Cedi ja Meeri.

Kurbmäng wiies waatuses.

Osalised:

Eduard Kerglane, müüja Uusmanni saapakaupluses.

Meeri, waba naisterahwas.

Aron Rubinstein, sahterdaja.

Esimene waatus.

Mängukoht: Muuklaste klubis. Eduard Kerglane mängib 50 kopikulist mutti ja paneb oma au mängu peale.

Teine waatus.

Kerglane müüb salaja oma peremehe kaupa Aronile ja saab selle eest niisugust hinda, mida kauba tõhise wäärtusega sugugi wõrrelda ei wõi.

Kolmas waatus.

Cedi ja Meeri sõidawad automobiliga. Meri ostab omale niisuguseid asju, mis tal sugugi tarwis ei ole, teades, et Cedi seda kõik maksma peab. Tagaseinas sinab waitfelt lainetaw kilulinna laht. Kes woolawad kats wahuwiinajõge: „Mumm“ ja „Roederer.“

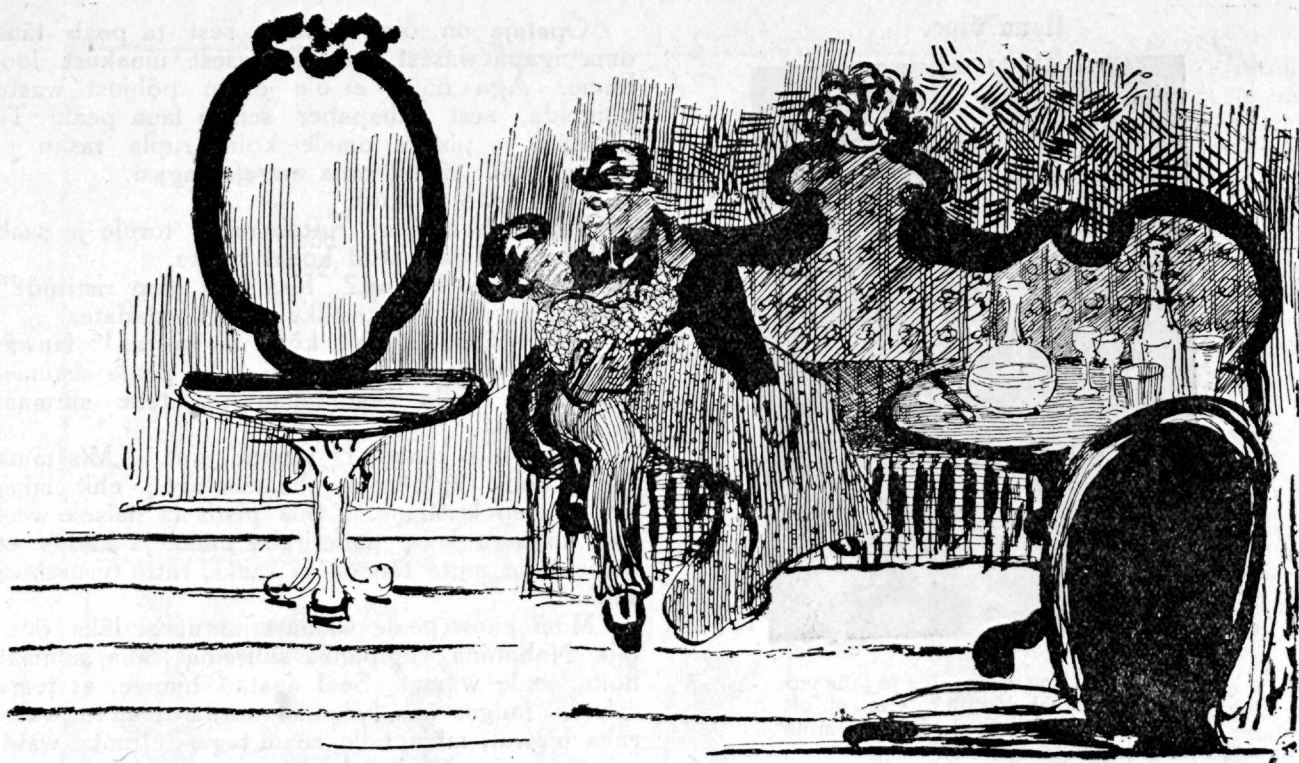
Neljas waatus.

Saapakauplejal Uusmannil läheb hull kauga kaduma. Meeril läheb Cedi kaduma. Cedit läheb raha kaduma. Siis lähewad ka kõik teised näitlejad ära.

Wiies waatus.

Mängib Birita taga Lükati metsas. Keset näitelawa on suur mänd tugewa oksaga. Refwisidid: Kõis filmusega.

Lõpp.

Supla-strategia.

Ligemisearmastaja iuut ehk

kuda pastor Nohunina tüssata sai.

(Lugu wanast heast ajast).

Wanal heal ajal elas kord kusagil meraäärstes linnas pastor Nohunina, kes igal pühapäewal kantslist rahwast noomis, sajatas ja meelt parandada käskis, aga ise oma pühadusekatte all esimest sorti ihnuskoji ja wiguriwänt oli.

Selle wariseerlise „ausa“ mehe juurde tuli keegi waene, kahwatu, nõrk ja haige töölisenaine palwega, et hingekarjane tema hiljuti sündinud last, kes surma peal haige olewat, ristima tuleks.

Naine tuli aga wäga õnnetul ajal, sest pastori herra sõi parajaste lõunat ja see ei meeldinud talle sugugi, kui keegi teda niisuguse tähtsa toimetuse puhul segama tuli.

Hingekarjatse hari lõi punetama. Mis!? Raswase haneprae, mille lõhn waese naise suu wett jooksmata pani, pidi ta söömata jätma? Mitte iialgi!

„Mul ei ole praegu aega,“ wastas ta naisele.

„Oh kulla, armas pastori herra,“ hädaldab naine, „tehke ikka võimalikuks ja tulge kohe! Lapsuke wõib iga silmapilk hinge heita, ja kui ta nüüd ristimata ära sureb, siis oleks see mulle eluks ajaks raskeks koormaks südame peal. Pastori herra kuulutawad ju alati kantslist, et lastewanemad selle eest hoolt peawad kandma — ja,

et ikka kõige parem oleks, kui pastori herra ise oma õnnistatud käega lapse nime alla paneks.“

„Hädaristimine?“ ümiseb pastor ja haarab lauanoast kinni. „Enne kõht, siis alles äri,“ mõtleb ta aga oma ette ja nüsib suure wihaga hanerinnast suure lihalahmaku lahti.

„Mine aga koju“, lausub ta siis naisele pisut pehmemalt, „ma tulen warsti.“ Kui ta aga wähe terawama pilgu naise wiletsate riiete peale on heitnud, lisab ta ruttu juurde: „Aga enne kui sa ära lähed, maksa kolm rupla ristimiseraha laua peale.“

Naine hakkab wärisema ja kogeleb siis pisarsilmil: „Ah, armas pastori herra, meie oleme hoopis waesed. Mees on haige ja lamab juba kolmat kuud sängis, meil ei ole enam selle jaoks raha, et arsti saaks tuua. Kas ei oleks pastori herra nõnda armuline ja kannataks pisut? Kui mees jälle terweks saab ja raha teenib, siis maksan partori herrale kõik kopika pealt ära!“

„Mis?“ käreatab õpetaja. „Kuda? Usud sa, et ma ilma maksuta ristima tulen? Kes mulle midagi muidu annab? Kas ei pea mina ka kõik ostma, mis mulle tarwis läheb? Kas ma ilma maksuta usuteadust olen studeerinud? Ka mina ei tee midagi, kui mulle selle eest ei makseta! Too mulle kolm rupla, siis ma tulen ja ristin su lapse! Jumalaga! Seal on uks!“

Waljuste nuttes lahkub naine õpetaja juurest. Kui ta weel nuuksudes õpetaja maja ette uulitsale

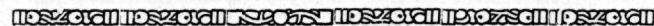
Üsna õige.

Em a: „Aga Klara, kas sa jälle terve päeva rina jooksid? See ei ole lapsest sugugi viisakas! Oled sa mind kunagi jooksmas näinud?“

Wäike Klara: „Ma ei tundnud find siis sugugi, kui sa veel laps olid.“

Lex.

seisma jääb, tuleb tema juurde keegi noor juut ja küsib kaastundlikult:

„Miks sa nutap, armas naine? Mis asi sind kurwastap?“

Naine kaebab talle oma häda ja juut räägib sügawa kaastundmusega:

„Nii olema need kristlased — ja!“ kuna ta pilgu, mis täis põlgtust, õpetaja maja peale heidab. „Jumal olgu talle armuline! Siiski sinu laps peap tema ristima — ja weel täna! nii tõesti kui minu nimi olep Mooses Schocher. Mina ei olema mitte rikas mies, aga mina aitap. Siin, armas naine wõtap kaks-kimmend-wiisrubliline paber ja mine kohe ja maksap temale see raha, Sina saab tagasi kaks-kimmendkaks, sellest wõtap sina omale kaks ja kaks-kimmend ruubelit toop sina mulle homme hommiku turu peale, kus seisma esimine laternipost.“

Waene naine on üliõnnelik ja tahab juuti tänada, aga wiimane on juba lähedal olewa uulitsanurga taha ära kadunud.

Naine ruttab kohe õpetaja juurde tagasi.

„Tulge nüüd ruttu, kallid pastori herra,“ hüüab ta õnnelikult, „siin on kahekümnewiisrubliline paber — wõtke sellest ristimiseraha maha; ülejäänud raha pean homme hommiku selle hea inimesele, kes mulle ristimise raha kinkis, tagasi wiima.“

Õpetaja on õige wihane, sest ta peab täna oma igapäewasest paalelõunasest uinakust loobuma. Aga nüüd ei ole enam põhjust wastu puigelda, sest rahapaber seisab laua peal. Ta wahetab — pistab omale kolm rupla tasku — ja annab ülejäänud raha naisele tagasi.

Laps saab ristitud

Teisel hommikul ruttab naine turule ja saab seal ka juudiga teatud kohal kokku.

„Noh, mis kuulup? Kas laps olep ristitud?“ küsib juut ruttu ja kartlikult ringi waadates.

„Ah, tänan, tänan, kõik on korras!“ lausub nainu rõõmsalt. Ka laps sai kohe peale ristimist paremaks. Selle eest tahan ma teile surmani tänulik olla!

„Ah, mis tänulik!“ wastab juut. „Mis mina tegip, seda tegip mina heameelega; ehk mina kill ei olep kristlane.“ Siis pistis ta naisele weel ühe kolmerublalise paberiraha pihku ja kadus, et naine teda mitte tänada ei saaks, ruttu tururahwa sekka.

Mõni päew peale wiimast juhtumist läks õpetaja Nohunina riigipanka suuremat raha summat hoiu peale wiima. Seal teatati temale, et tema rahade hulgas üks kahekümnewiisrubliline waleraha olewat, mida talle enam tagasi ei anta, waid rahapajas ära häwitatakse.

Rahwa suust „Vox.“

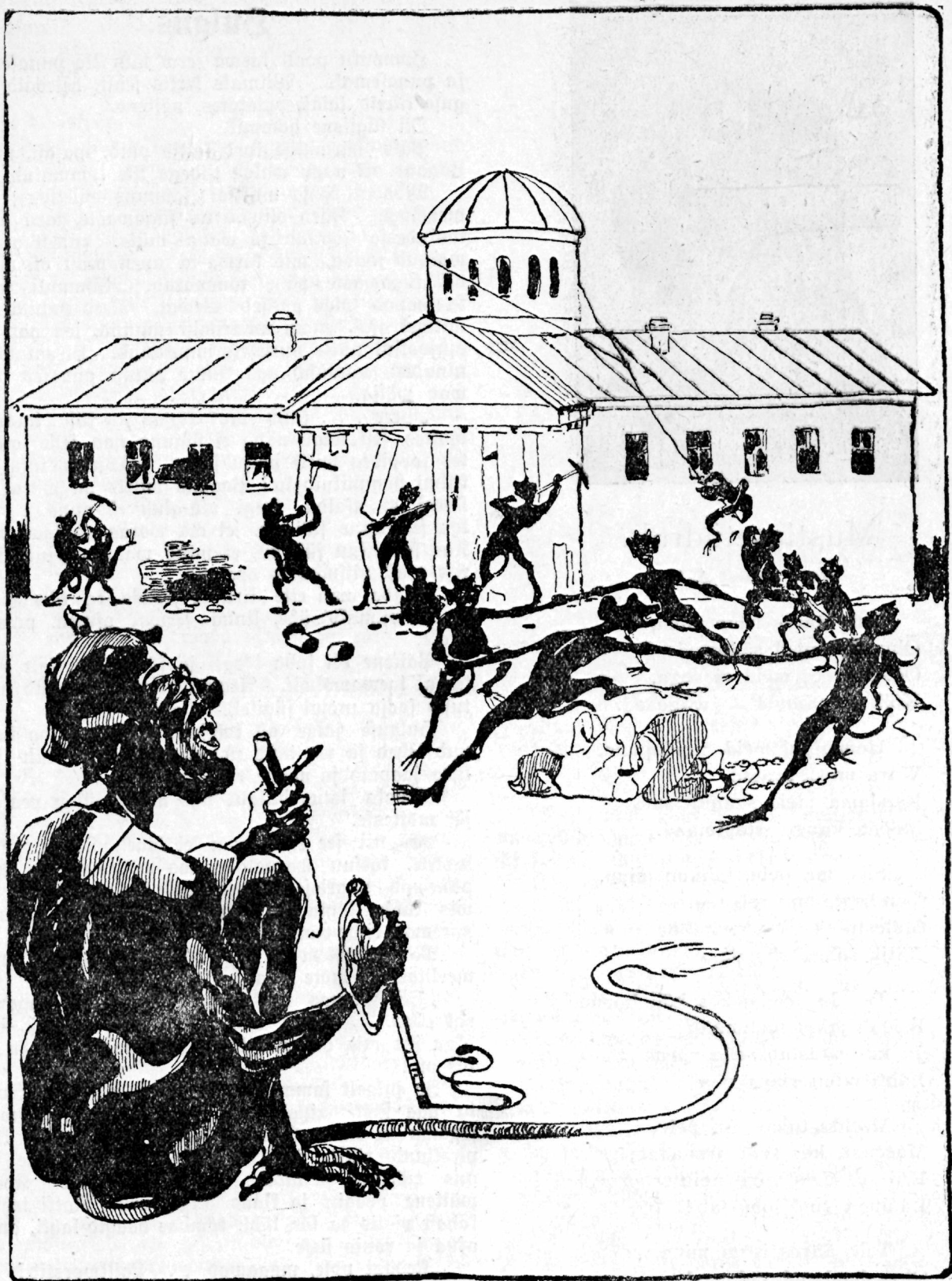
Karistatud ahnus.

Rastillia kuningas Peeter karistas lord ühte inimesat liiakasuwõtjat õige asjakohaselt, na võlida liiakasuwõtja enda mõedupuu järele. Tema käsks liiakasuwõtja wangiforkasse finni panna ja mitte süüa ega juua anda. Mõne aja pärast palus wang wangiwahiti temale natufeneqi leiba ja wett anda.

„Teie wõite seda kõtk saada“ — wastas wangiwahit — „aga ainult maffu eest.“ Ning ta nõudis tükitese leiba ja natufese wee eest määratumat hinda.

„Nii palju ei wõi ma kudagi maksta,“ ahastas inimeskoi, ning piüüdis nälja ja janutundmist meeleheitlikult maha suruda. See ei kestnud aga kauat aega, ja warsti palus ta, omal wesi filmis, nõutud hinna eest, süüa juua anda. Temale antigi, aga nii wähesel mõedul, et warsti jällegi nälg ja janu käes oli. Nii läks see aeg ajalt, kuni tema ülekohutufelt kõtku aetud warandus üsna kõtku sulas kuni selle summa suuruseni, mida ta oma isa käest oli pärinud. Siis käsks kuningas teda enda ette tuua ja ütles: „Nüüd sa wast saad aru, kui ränk on wahel waesl inimesel omale kõige tarwilisemat tarbeainet muretsema, mida ta elus tarwitab. Loodan, et see õpetus mida sulle anda lasin, edaspidi sul meeles seisab ja sa enam waejerahwa werd imema ei haffa.“

Mustafajaliste furmatants.

Mustlasetüdruk.

Wene keelest A. T.

Tule ääres istun mina,
 Öhus lendwad sädemed.
 Öösel keegi meid ei sega,
 Kõik on uinund — wagased.

Hommikul meid, koidupuna,
 Wara unest äratad,
 Rändama meid sunnid sina
 Mööda kauget stepimaad.

Siis, mu peiu, lahkun mina,
 Tundmata mu reisitee.
 Mälestuseks seo mul täna
 Rätik sõlme rinnale.

Tahaks teada, kes küll homme
 Kiidab minu lauluhäält?
 Ja kes päästab selle sõlme
 Lahti minu rinna pealt?

Meelde tuleta, oh peiu,
 Maschat, kes sind armastab,
 Kui su süles teine neiu
 Lauluga sind löbustab!

Tule ääres istun mina,
 Öhus lendwad sädemed.
 Öösel keegi meid ei sega,
 Kõik on uinund — wagased.

Hulgus.

Hommiku poolt taewa serw läks ifka punasemaks ja punasemaks. Wiimaks kerfis sealt, heledaid walguse fiireid laiali puistates, päikene.

Oli sügisene hommik.

Baks härmatise lord kattis puid, majasi, maad. Loodus oli nagu walge riidega üle tõmmatud.

Mööda tühja uulitsat sammus wiletsas riides mehekogu. Käed oliwad tal sügawaste naru palitu taskudesse topitud ja wana müts, millest aru ei wõinud saada, mis karwa ta uuest peast oli olnud, oli sügawaste pähe tõmmatud. Niisamuti näisid ka saapad õige põlised olewat. Need polnud wist mitmel ajal enam määrimisist näinud, sest nad olid ajajooksul päris punaseks muutunud. Sirwitawatest ninadest waatasid aga külma pärast punased warwad välja.

„Brrr . . . külm on,“ sõnas ta käsa taskudest wõttes, sest nagu näha ei saanud nad selle auklitses foppides mitte palju sooja. „Tont wõtaks neid külmi hommikuid ka! Pagana wilets on minu elu! Keegi ei usalda, keegi ulu-alust ei anna. . . Ja, kas see minu süü on, et ma waras, hulgus olen! Kas see minu süü on, et mind wanemad juba noorest peast niisuguseks õpetasid!“

Nõnda oma ette kirudes jõudis ta tähelepanemata wiimaks ühe, linna serwal asuwa, puistee peale.

Päikene oli juba kõrgel ja säras rõõmsalt sinetawal taewawõlwil. Armatiseft walged puud muutusid sooja mõjul sügiselik-kollaseks.

Hulguse jalge all kohjesisid mõned maha kukkunud lehed ja waatasid nagu uudishimmulikult ime-likka saapaid ja nende rohkeid aukusi.

Wiimaks istus hulgus ühe märja pingi peale ja jäi mõttesse.

„Ei nii see elu enam ei lähe. Lähen parem kuskile, katsum warastada, las wõtawad siis kinni, panewad pogrissi — ega mul siis pole enam tarwis tühja kõhtu ega külma kannatada; saan ometi paremad riide-wattidgi korraks ümber!“

Wida rohkem ta selle peale mõtles, seda enam meelitas see mõte teda.

„Siin samas on maja. Inimesed magawad ehk alles. . . Teen ruutu katti, poen afnaft sisse, olgu siis mis on, wõi kas löögu maha, mis su elu nii on!“

Ja julgelt sammus ta afna poole. Enne waata aga siiski ringi, kas keegi teda liiga wara segama ei tule. Siis wõttis ta oma kaelast kirju pleekinud rätiku, tegi selle lähedal olewas wee loigus märjaks ja laotas afna klaasi peale. Kostis wäikene prögin ja klaas oligi puru. Katti tehtud kohast pistis ta käe läbi, tõmbas haagid lahti, awas afna ja ronis sisse.

„Kedagi pole, magawad. . . Laifworstid!“

Hädawaewalt sai ta aga mõned sammud toas astunud, kui korraga kisa kostis:

„Waras, waras!“

Eht ta seda just oodanud oli, tahtis ta fiiski loomusunni järele putket panna, aga hilja — tugewad käed haarasid tal seljatagant kinni. . .

Ja ta istusgi pogriss.

Neli hallitanud kiwiseina, lagi ja aukline pörand olid tal toaks; kolme jalaga woodi, laud ja pint olid tal mööblits ja tressidega kaetud auk seinas — afnaks. Praegu istus wang laua ääres ja lurpsis wedelat supilaket ja hallitanud leiba süüa.

Ei niisugune elu pole ka wäärt," sõnas ta puu-luustikaga kapsalemeid supi sees taga ajades. „Mu elu oli ennem fiiski parem! Eht ma küll wahest külma, tühja kõhtu pidin kannatama, olin ma fiiski — waba. Kui keegi mind söimas, wõisin ma wähe-malt wastu hakata — mull oli seks ju õigus; aga fiin — koera poeg ole wait!

Wihaselt wiskas ta lusika kõrwale ja astus afna alla. Sealt wõis ta kaugele ümber ringi näha, sest wangi urgas oli kõrgel, kõrgel, peaaegu taewa all, nagu ta ise arwas.

Tali oli juba käes; sadas pakku lund. Keerel-des libisesid lumehelbed ülewalt alla ja kadusid halli linna kohta. Wahete wahel langes mõni ka põlatud wangi afna peale, nagu oleks tahtnud nad teda ükshilguses trööstida.

„Ara kurda wennas, me oleme ka fiin!“

„Oh oleks ma nii waba olema, kui nad on!“

Sidistades lendas warblane afna all ringi. Keer-les, keerles ja jäi wiimaks afna serwa peale pea-tama. Teraselt wahtis ta wangi otsa.

„Ei, warblasefene, miuul pole sulle midagi anda. Tühja loodad! Su kõht on tühi, muidugi on sul ka külm, aga fiiski sidistad sa weel rõõmsalt. Tõesti ja oled inimestest õnnelikum. Oh kui ma ka lin-nufene oleks!“

Raua waatas wang afnast wälja, — waatas, kudas lumehelbed keerlesid, kudas ilm aega mööda pimedamaks läks; kudas tuled all linnas üks haa-wal põlema süüdati. Jah see waatamine oli ainu-fene wangi ajawiide ja lõbu. Tuudide kaup wõis ta fiin seista, et ometi teistegi wabadust näha, kui ta ise sellest ilma pidi olema.

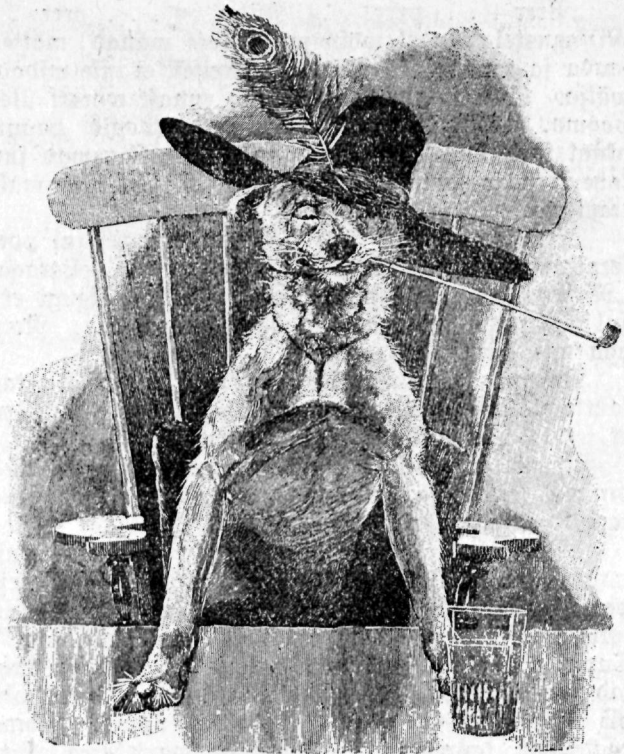
Kui üheforra wangist lahti saan, hakkab tingi-mata ausaks inimeseks. Tahan näidata, et minagi mees olen!“

Selle kindla mõttega heitis ta rahuldatult oma logisewasse loikasse ja jäi magama.

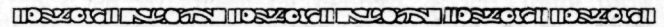
Aratasid teda ainult hommikuse päikese esimised kiired.

Wang kargas üles ja sammus jällegi afna alla.

Päike oli praegul just filmapiirilt tõusnud. Wa-gune külm laotas ennast laiaks. Seda oli ifegi wangi kordas tunda. Mööda helesinist taewast hõl-jusid mõned kerged pilwelapid ja libisesid nagu ühteteist taga ajades edasi. Tuhandes wärwis jä-tendas all lumitanud linn. Pikamisi algas seal elu ja juba kihutasid mõned warased woorimehed mööda filedaid uulitsaid ringi.

Prints Suhtam, Saksa-Willu noorem poeg.

Kui tena, kui ilus oli see pilt!

Wang wajus mõttesse.

Wõtmete kõlin äratas teda sellest. Ta waatas ringi ja nägi wahti.

„Läheme“, sõnas waht lihidalt.

„Kus mind jälle wiiaakse,“ mõtles wang. „On eht kellegi meel kadedaiks saanud selle üle, et ma siit forkast wähe ilmagi näen?“

Aga ta ekfis.

Waht wiis ta oma ülemuse juurde, — selle kurja tigeada ülemuse juurde, kes teda nii fagedaste oli söimanud ja firunud, kui ta wahest mõne sõna oli julunud, „liiga palju“ ütelda.

Oma imestuseks nägi wang, et täna ülemuse nagu koguni lahke on.

„See tähendab midagi ifeäralikku,“ mõtles wang.

Ja ta arwamine oli õige.

Mõne tunni pärast seisis ta juba jällegi omas wanades riietes uulitsal külma käes ja waatas üles wangi urka poole, kus ta alles natukesel aja eest oli olnud ja warblasi kaetsenud.

Wangist oli jällegi hulgus saanud.

„Aga kuhu ma nüüd lähen? Waba olen ma küll, uagu see lumelembefene, keda ma eila afna peal waatasin, aga mida ma selle pakase külmaga tegema hakkan, nii wõib warsti külm mu kangeks muuta. Perr. . .

Kiirest sammus ta mööda uulitsat edasi ja piü-dis käsa hinge õhuga soendada.

„Prerr . . . prerr . . . Külm on . . . prerr . . .
Niisugustel oludel võin ma jällegi wanad mõtted
saada ja mu ausaks inimeks jäämisest ei tule midagi
välja. Tõesti nõnda pean ma ennaft warsti üles
pooma. Mh . . . näituseks need koogid pagari
aknal seal, kui isuäratawad nad on! Panewad suu
kohe wett jooksuma. . . Oh peaks ma kuskilt omale
teenistust leidma!”

„Hei, noormees, mis sa seal kurdad, sul pole
teenistust,” kuulis ta korraga häält oma seljataga.
„Niisugune terve mees ei leia teenistust, olgugi ehk
sul just mitte kõige ausam wälimus pole. . . Roh,
aga mis ametit siis ostad?”

Braegu alles wangist peasenud hulguus waatas
kahtlaselt oma ees seiswa wanaherra peale ja nähes
et see teda ei pilka, wastas ta kurwalt:

„Ametit ei osta ma mitte migifugust, aga käed
on mul head ja natuke, suure waewaga korjatud
tarfust on mul ka peas. . .”

„Roh, hea küll! Ma tahan sulle teenistust
anda. Kui ustaw mees oled, wõid weel hea järje
peale saada. Aga tule nüüd midnuga kaasa — siin
jutustamiseks pole su wälimus just kõige wiisakam!”
Tunni aja pärast istus me hulguus soojas toas, puh-
tad uued riided selgas ja mis peasti, ta meeleolu
oli kõige parem. Mitte küllalt ei jõudnud ta oma
heategijat kaupmees S. (tema see wanaherra oligi)
tänapäeva.

„He, ega ma muidu find pole aidanud, selle eest
pead mind truult teenima ja arwan, et ma loota
wõin, et sa mul kõige parem sell kaupluses saad
olema!”

„D—o, tingimata saate nägema, et ma teile tä-
nulik oskan olla!”

Ja hulgusest oli suurkaupmehe sell saanud.

„Waata, waata, kes see suur ifand seal sõidab?
Näe kui tore, kaks hobust ees kohe. Sa kutsar —
kui uhke, nagu kuningas troonil!”

„See ju kaupmees S. wäimees. . .

„Wõi wäimees!”

„Wäimees neh!”

„No kus ta's niisuguse õige wälja wõttis?”

„See ta oma kaupluse peafell. Käisin ühe korra
ka seal kaupluses — küll oli aga minu, wanainimise
wastu, lahke. Kohe, — mida te siis soowite? Olge
nii head! — Päris lahtus ise kohe! Aga kui ta
wahest wäljas jalutamas käia, siis pista ifka iga
kerjusele tee ääres hõbedase pihku. . .

„Waata, wõi nende wastu ka nii lahke! No
kust see küll peaks tulema?”

„Jah mine tea seda suurte ifandate asja, aga
räägitakse, et ta olla ise samasugune olnud, kuid
mine nüüd usu ilma juttu — waletawad niisama,
kadeduse pärast!”

„Roh mis tal nüüd enam häda on! Kosib
kaupmehe tütre ja see kui ainukene laps, saab pärast
ifa surma kõik waranduse omale. Ja seda waran-
dust, kui palju seda olla! . . . Mulle rääkis üks
tuttaw, et ta olla päris miljonär kohe. Kui nüüd

ifa sureb (ja ta ollagi nii haiglane juba), on kõik
need miljonid tütre omad ja sealt — muidugi ka
mehe. . . Aga jumalaga! Tulin turult, jään wa-
terdama ja omal lapsed ootawad kodu. . . Juma-
laga!”

„Jah, wõi see minulgi nii aega on! Pole hul-
gal ajal näinud, tahaksin ju ifka uatufene juttu ajada.
Jumalaga, jumalaga!”

E. A.

Meie Matsi mõtteterad.

Kelle seedimine rikis, kiidab karskust.

*

Wooruse hauakiwa ostetakse kullasepalt.

*

Kes wastamisi teineteist kõige osawamalt petta mõista-
wad, jääwad kõige kauemine — sõbradeks.

*

Kui wargal warastamiseks wõimalust ei ole, peab ta
ennast ausaks inimeseks.

*

Kui naine armastab, kaotab ta südame; kui mees ar-
mastab, kaotab ta peale südame ka mõistuse.

*

Mida lähemal keegi sinu südamele, seda vähem usalda
teda.

*

Raha on nagu siil: kerge püüda, aga raske kinni hoida.

*

Elu-wõidujooksus wõidawad imelikul kombel enamiste
— roomajad.

*

Igaüks on oma õnne sepp, aga ainult siis, kui õnneju-
mal lõotsa tõmbab.

*

Kes oma rumalust warjata mõistab, ei ole mitte kõige
rumalam mees.

*

Mõni arwab enese woorusliku olewat, on aga ainult
ettewaatlik.

*

Naine on pähkel. Õnnelik mees, kellel enam hambaid
ei ole.

*

Kõiki ei wõi aidata, ütleb ihnuskael ja ei aita kedagi.

*

Meestel on kõnetunnid, naistel aga kõnepäewad.

*

Oleks Jumal maailmaloomiseks komisjoni kokku
kutsunud, loomisetöö oleks weel praegu poolele.

„Vox.“

Kahe talupoja elu ühe mõisniku elu eest.

Kuulus Saksa arst Sozusagen käib Tornpilli mõisa pa-
runit arstimas, kes surma peal huige on. Et rutem seda
wahet sõita, siis tarwitab ta selleks palgatud automobili.
Kui ta ühel päewal jälle hirmsa kiirusega maanteed mööda
edasi kihutab, künnawad tee ääres kaks talupoega. Üks
seletab teisele: „See on tohtri herra linnast; ta sõidab
paruni juurde, kes hinge on waakumas ja nüüd tahab tohtri
tema elu päästa.“

„Wõib olla,“ wastab teine, „paruni teeb ta terweks, ja
paar talumeest ajab ta tee peal surnuks.“

Wihmawari.

(Bildikene heategewujust.)

Kas olete kunagi ka heategewuse peale mõelnud? Kas olete kunagi iseäralikku ärawõitmata hingelist wajuadust tunnud, oma puudust kannatawat ligimeist millesgi awitada? Ja kas olete maitzenud seda sise- mist kõdi, mis selle inimese tänu teis sünnitab? Seda üleolewat tunnet, mis teie siis tema üle tun- nete? — Ei? —

— siis pean ma teie üle kõsist kahetsust tund- ma!... Ja ometi maksab heategewus in- mesele nii wähe, nii wähe! Sest heatege- wuse kehastuseks wõib olla minupärast kas wõi wihmawari.... Wihmawari!...

Tuhat ja tuline! Meie jalutuskaigust furnuaiale ei tule täna midagi wälja," ütles suurkaupmees Frih Menger ühel suwehom- mitul oma abikaasale: „hakkab wihma ti- bama...“

Abikaasa Amalie, kes peegli ees juukseid kofku palmis, waatas imestanult mehe peale.

„Aga Frih: Mis sellest siis on? Alles minewal aastal ostsid Saksamaalt kalli wih- mawarju. On see ka- dunud?“

Frih Menger waa- tas wilistades aknast uulitsale, kus tolm ja kiwid wihmapiiskadest täpiliselt muutusid.

Siis wenitas ta, lai- salt leentoolile naja- tades:

„Jaa — — kallis Amalie, alles on ta küll, kuid kasu pole t'ast poole kopiku eestki.“

„Ma ei mõista sind, Frih.“

Frih süütas figari põlema.

„Ma ütlen ju, — kasu pole t'ast põrmugi.“

„Alles on — — ja kasu ei ole?..“

„Minult tülliks!.. Niipea, kui wihmawarju wars märjaks saab, tursub ta jämedaks, ja siis katsu teda weel kinni panna!... Lihtsalt häbi teeb: tahad kellegi tuttawa juurde sisse astuda — ei pääse lah- tise wihmawarjuga uksest kudagi sisse; eht jälle: wihm jääb üle, kuid sina kõnnid ikka wihmawari

pea kohal lahti... Nagu mõni idiot! Ei, parem juba niisugune lõks minema wisata ja uus osta.“

Amalie pani käed kofku.

„Aga, Frih!... Niisuguse ilusa wihmawarju tahad ja ära wisata?“

Frih riputas nõutalt figari otjast toofile tuhka.

„Mida pean ma siis tegema, Amalie? tarwita- miseks on ta kõlbmata, ja ära müüa ma teda kelle- gile ei wõi!..“

„Müüa? Müüa, muidugi ei wõi! Aga ja Frih, wõid ta ju ära kin- tida!... Teeksid ome- ti sellega heateo. In- mene tänabgi weel.“

Frih nägu muhe- les mõtlewale naerule.

„See on tõeste kena mõte, Amalie! Hm!.. Aga!... kes teda tahab, ta ju ei tööta hästi?“

Raisterahwad on tihti leidlikumad kui mehed; seda pidi ka Frih tunnistama.

„Ei tööta... Lin- nas ta muidugi ei tööta. Aga waata, sa kingi ta mõnele maa- mehele, küll ta seal töötab. Inimene rõe- mustab pealegi weel.“

Frih kõngutas ra- hul olles mõne korra peaga ja lähenes siis otjastawail sammum- del wihmawarjule.

„Jah, seda ma teen. See on genialne mõte. So kaubaostjaid peab ikka meelitama. Raks kõrbest korraga: saan wihmawarjust lahti ja olen heateo korda saat- nud.“

Mõeldud, tehtud.

Frih Menger kin- kis wihmawarju ühele

taluperemehele, kes tema juurest sagedaste suuremal mõõdul kaupa wiis.

Lalumees, Mullamäe Madis, ei teadnud esite, kas wõtta, wõi wõtmata jätta.

„Kas kaupmehe-saksad annawad selle siis tõeste mulle? See ju niisugune ilus ja kallis asi... Ei ma tohi wõtta, elewandiluust käepide teisel küljes..“

Raupmehe-saks naeratas osawõtlikult.

„Wõtke aga, wõtke! See on tõeste kallis asi, wäljamaalt toodud, eht siidiriie peal.“

Madis põikles weel wastu.

„Aga kudas herrad siis ise läbi saawad?“

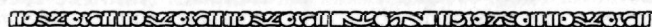

„Ladna, Waska, aga sinu ostad niitid ühe denaturowka!“

Radriorus.

Liisi: „Baata, Meeri, misjuguist inetut kübarat see naisterahwas kannab!“
 Meeri: „See on ju kõige uuem mood.“
 Liisi: „Ah, kui kena!“

„Oh, pole wiga, küll ma ostan uue.“
 Mullamäe Madis raputas tänutähaks mitu korda Friis Mengeri kätt. Wiimane tundis sel filmapilgul seda iseäralikku kõdi hinge põhjas, mida kõik heategijad tunnawad, kui aidatawad neid südamlikult tänawad. See oli küll suur tasu kaotatud wihamawarju eest. Madis aga wõttis wihamawarju ja sõitis koju. Teel hoidis Madis tihti wihamawarju lahti, kuigi ülevalt ühtegi piiska alla ei sadanud ja päike kuumalt kõrwetas, nagu südasuwel ikka.

Nõnda sai siis wihamawari Mullamäe Madise omanduseks. Peagi märkas Madis, et wihamawari wigane oli. Kuid see wiga ei teinud suurt waewa. Kui wihma sadas, siis hoidis Madis wihamawarju lahti, ja kui wihm üle jäi, siis... siis hoidis ta wihamawarju ikkagi lahti, sest uus wihamahog wõis ju jälle kunagi tulla. Ja kesse maa kohas teda wahib, on ta lahti wõi finni.

Wihamawari, mis Friis Mengerile tülikas oli ja talle häbi sünnitas, täitis Mullamäe Madise käes hästi oma ülesannet ning andis Madisele weel kogu ni wõimaluse teiste peremeeste ees weidi uhkedadagi: Saksamaalt toodud wihamawari, eht siidiriie peal, elewandiluust käepide, nagu kellegil teisel ümberkaudu... =

Madis pruukis wihamawarju hult aastaid. Käis temaga esite ainult kirikus, astus pärastpoole ka

kõrti ja teemajasse sisse. Wiimasel ajal käis koguni tallis ja reheallgi. Mõne aja pärast oli wihamawari kõlbmata: riie oli mitmest kohast lõhki rebenenud ja luitunud, warrele aga oli pikuti lõhe sisse tekkinud, mis ta tuulte ja tormide wastu äbarifuks tegi. Kirikusse ega mujale awaliku kohta ei julgenud Madis temaga ammu enam minna. Wõi milleks seda oleks tarwis olnud: ega see Madis mõni waene mees pole, et ei jaksa omale uut wihamawarju muretseada! Läheb linna ja toob uue wihamawarju, nii et lust näha.

Madis otsustas wana wihamawarju toa taha prügi hunnikusse heita. Madise küljeluu aga ei olnud sellega kudagi rahul.

„Wõi prügihunnikusse!... Mis sa t'ast siis asjata sinna wiskad: eks sa anna ta parem sulasele; näe, käib teine ilma wihamawarjuta, kuuekrae ülewal, et süda läheb haledaks nähes... Tema aga muudkui: wiskan prügihunnikusse... Las teine inimene ometi tänabgi.“

„Tõsi ta on,“ mõtles ka Madis „las teine inime' ometi tänabgi.“

Ta otsustas wihamawarju sulasele Jaanile kinkida.

„Jaan ae! Tule siia!... Säh, ma kingin sulle õige wihamawarju! Nii paha waadata, kui sa wihma käes ilma wihamawarjuta käid... Ei ma suuda teise inimese häda näha...“

Jaan läks näost punaseks ja ei tahtnud seda juttu hästi uskuda.

„Peremees teeb wist nalja! Niisuguse kalli wihamawarju...“

Madise näole ilmus helde paistus. Ta tundis, et ta nüüd midagi suurt korda saadab.

„Eks ta kallis ole n'd küll, Saksamaalt toodud, eht siidi riie peal ja... aga, noh, wõta pealegi omale... Riie on mõnest kohast rebenenud, eks sa wea nõõriga koomale...“

Sulase healmeel polnud piiri.

„Oh, mis sellest! küll ma ära parandan...“

Siis sirutas ta tugewa, krobelse pihu wälja, wõttis peremehe käe ja raputas seda tugewaste.

„Mitäh, olge terve peremees! Ei niisugust wihamawarju ole siin ümberkaudu ühelgi sulasel. Pühapäewal lähen t'aga kobe kirikusse, las teised wahiwad ja tunewad kadestust.“

Mullamäe Madis tundis sel minutil samajugust seespidi kõdi, nagu Friis Menger, kui ta wihamawarju Madisele kinkis. Kui hea, et ta wihamawarju mitte prügihunnikusse ei wiskanud!...

Ja wihamawari, mida juba igawik ahwardas, tõusis jälle au sisse. Wihma just suuremat ei pidanud, wars ka kuigi kõwa polnud, kuid... eks ta ole sulase asi, ega teistelgi paremat ole. Pealegi wäljamaa wärk, eht siid, elewandiluust käepide... Nii mõnegi sulase pilgud hiilifid kadestusega Jaani wihamawarju peal.

Jaan tarwitas wihamawarju kuu aega. Palju kauem, kui peremees. Wiimaks muutus wihamawari aga niisuguseks, et teda ka Jaan enam tarwitada ei wõinud: tegi rohkem häda, kui head. Wihma ei

pidanud ta enam põrmugi, riie oli nagu sõel; wars oli mitmest kohast katki murdunud ja traatidega kinni punutud, käepide oli lõhki löödud, sest Jaan tarwitas wiimastel ajal teda peajasjalikult enesekaitseks kallaletungimiste korral. Ka teeäärised telefoni- ja werstapostid said tihti wiimawarju wedrutawust tunda. Jaan kannatas wiimawarjuga kaua: oli ifka nagu kahju t'ast lahtuda. Kuid ühel sügisel laadal, kui wihma sadas, nagu oawarrest, ning Jaan hammasteni märjaks sai, katkes ta kannatus. Ta tahtis parajaste wiimawarju üle aia prahihunnikusse heita, kui ta äkki teisele mõttele pöördus.

Weidi maad eemal nägi ta kerjust istuma; ta oli üleni märg ja lödises wihma käes... Jaan tundis, et tal hinges midagi sulama hakkas: annan õige wiimawarju kerjusele, ehk kaitseb teda natuke tuulegi eest.

Ta ulatas wiimawarju kerjusele.

Wiimane ei uskunud aga seda kudagi wastu wõtta.

„Minge nüüd ifka, teie annate oma wiimawarju ära!... Ei ma tohi niisugust kallist asja wastu wõtta — see ju päris fiidi riie peal kohe... Wõtte aga wiimawari tagasi.“

Wiimawarju Jaan tagasi ei wõtnud. Mis ta sellega ifka oleks teinud?

Kerjus oli aga ande üle pifarateni liigutatud.

„Olge terweks, tuhandeks terweks, andku piffa iga... hoidku kurja eest... Küll on teil helbe süda ja lahtine käsi... Mitüma, aitüma, andku weel hana põhja järele, toogu õnne suguseltfile... Taewauks olgu lahti ees ja paradüüsi wäraw lai minnes...“

Jaan läks häbeliku näoga eemale. Ta ei teadnud aimatagi, et see wana wiimawarju-tüüf weel mõnda inimest nõnda wõib rõõmustada. Weel hull aega kuulis ta eemal, kudas kerjus teda mitmel imelikul kombel õnnistas ja tema peale kõiki häid asju kofku palus. Siin tundis ta kusagil hinge sügawuses meeldiwat kōdi, mis aegapidi terwesse kehase laiali lagunes ja juu angunud naeratusse kiskus. Kui hea, et ta wiimawarju mitte asjata ära ei wifanud!...
Ja wiimawari? — — —

Ta oli omas wanas eas weel kõige tänulikuma inimese kätte sattunud, kes teda kaua, kaua unustusehõlmast päästis ja teda kaks korda nõnda kaua au sees hoidis, kui kõik eelmised peremehed kofku.

Wiimaks wõis ta rahuga prügihunnikus hinge heita, sest ta oli eluaja jookkul palju, palju head teinud, ehk ta ise küll selleks kudagi põhjust ei annud.

Rahu tema põrmule!

W-ne.

Kaks adwokati.

Adwokat parun Torn: Minu isa oli parun! Ja Teie isa oli, kui ma ei eksi —

Adwokat Koppel: Ainult liht talumees, herra parun. Aga usun, et Teie tema pojana praegu seakarjas oleks käinud. —

Rudas ma mälestust teritafin.

I.

Siljuti lugesin ma ajalehest kellegi mnemonika profesori kuulutust, kes paraja tasu eest kõige halwemat mälestust lubas heaks teha. . .

Bean tunnistama, et halb mälestus minu suurematest nõrkustest on. Ja sellepärast läksin ma kohe nimetatud „professori“ juurde.

„Professor“ rõõmustas wäga, isegi üliwäga, minu tulemise üle.

„Harjutame wiis tundi,“ rääkis ta mulle ja teil saab imeline mälestuse wõim olema! Minu tingimised on kõigeparemad: wiis rubla käfiraha ja kaks seitsmekopikalist marki kirja peale. Sga kirja peale tuleb kaks marki.

„Aga, profesori herra, ma olen siit linnast. . .“

„See ei tähenda midagi! Niisugune on minu õpewiis, minu enese ülesleitud.“

Ma leidfin, et profesori herraga tülitsema mitte ilus ei olnud ja siinsamas kiitsin ma asjatundlikult profesori õpewiisi.

II.

Järgmisel päewal sain ma professorilt esimise kirja, mida ma siin sõnasõnalalt awaldan:

Tähtsamad reeglid mälestuse teritamiseks.

1) Sialgi ei tohi seda ära unustada, mida tarwis on meelespidada.

2) Mõtete laialiolek on meelespidamise kurjem waenlane.

3) Mälestus mängib inimese elus wäga tähtsat osa.

4) Sea mälestus on kõigesuurem taewaand.

Kas pole ilusad reeglid? . . . Mulle olid nad juba ammu tuttawad, aga ega professor selles süüdlane ei olnud.

III.

Teine kiri sisaldas eneses ühe- ja kahe- numbri- liste arwude kaswatusse tabelli, järgmiste wäga ja wäga lihtsate juhatussega:

Kui tahate jäädawalt meeles pidada, et 13 kord 8 on 104, siis tõmmake ennast tugewaste paremast kōrwast. Sedawiisi tuntud walu ütleb sulle alati õige arwu.“

„Kui tarwis on meeles pidada, et $15 \times 13 = 195$, hammusta wäikest sõrme, nii et walu tunned. . .“

Ja nõnda edasi.

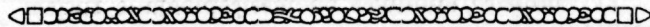
Ma sain kohe aru, et see mnemonika „professori“ õpewiis keha peale mitu märki jatab.

IV.

Ma ootafin kolmandat kirja ja — sain. Selles kästi sõnu „kolonatsutscheriko“ ja „gistamaloplirit-schko“ ja kurat teab, misugust lollust weel, hästi pähe õppida. Need sõnad pidid inimesel mälestusesse kõik, mida tarwis äratama. Ma hakkafin neid südisti pähe õppima ja tagajärjed olid hiilgawad. . .

Kuule wa, Saksa frants, ja lähed oma Balkanilt toodud walefõnumitega juba liiale!

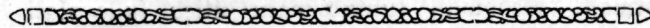

Ma unustasin inimliku kõne peaaegu ära. Sellest imeteadusest waimustatud hakkasin ma tema heaks tuttawate keskel fihutustööd tegema, kus juures ma ülemal tähendatud sõnu tihtilugu kordasin. Tuttawad kuulatafsid mind, nagu natuke rahutult ja kui seletuse lõpetasin, läksid nad kiirelt minema.

V.

Braegu soowitawad arstid mind wäga ühte asutufesse minna, kus spetsiaalselt inimese hingefid parandatakse.

Ge Bee.

Kirbu kosimine.

Wäike mõistulugu.

Kord elas kirp, suur elumees,
Me kuulsas kilulinnas,
Ta oli suurtes wõlgades,
Kuid naiste silmas hinnas.

Ta prassis ringi päewad, ööd,
Lõi palju raha läbi.
Ei ausal wiisil teinud tööd,
Ta tundis sellest häbi.

Kõik wõlad jättis maksmata.
«Koi» oli tema tädi,
Ta sellelt lootis pärida
Kord õige palju nodi.

Kui aga wiimaks tädi «Koi»
Ta wiskas uksest wälja,
Siis neiudele külge lõi
Ja tegi kosjanalja.

Sest küpselt mõtles kirbu pea:
«Naist wõtta pole paha;
Nii mitme kirbu — eks ma tea —
Teind rikkaks naise raha.»

Ta käis nüüd riides nagu saks,
Kuid kõik ta ostis wõlgu.
Ta mõtles: «Kui saan rikkamaks,
Eks siis kõik makstud olgu.»

Üks rikas preili lutikas
Kord pidul amüseris,
Kirp kohe ennast tutwustas
Ja teda engageris.

Et lutik-preili riietes
On magust lõhnaõli,
Kirp uimaseks siis jäi ta ees
Ja waimustud tast oli.

Ta langes ette põlwili
Ja õhkas: «Meeldid mulle!»
Kuid preili seda ootaski
Ja wastas: «Tulen sulle!»

Nad papi juurde tõttasid,
Ei olnud enam mahti.
Kõik langud kokku kutsusid,
Et teha pulma jahti.

Nüüd kirp wäst hästi purjetas,
Pulm peeti Saksa moodi,
Ja wiimaks täis kui siitikas
Jäi abieluwoodi. —

Kui hommikul siis lutikas
Ju päiksewalgust märkas —
Ja kirpu nägi magamas,
T'as musuhimu ärkas . . .

Et seda saada kallimalt,
Sest aeg nüüd selleks paras,
Ta ühe musu riisus talt
Kui õige osaw waras.

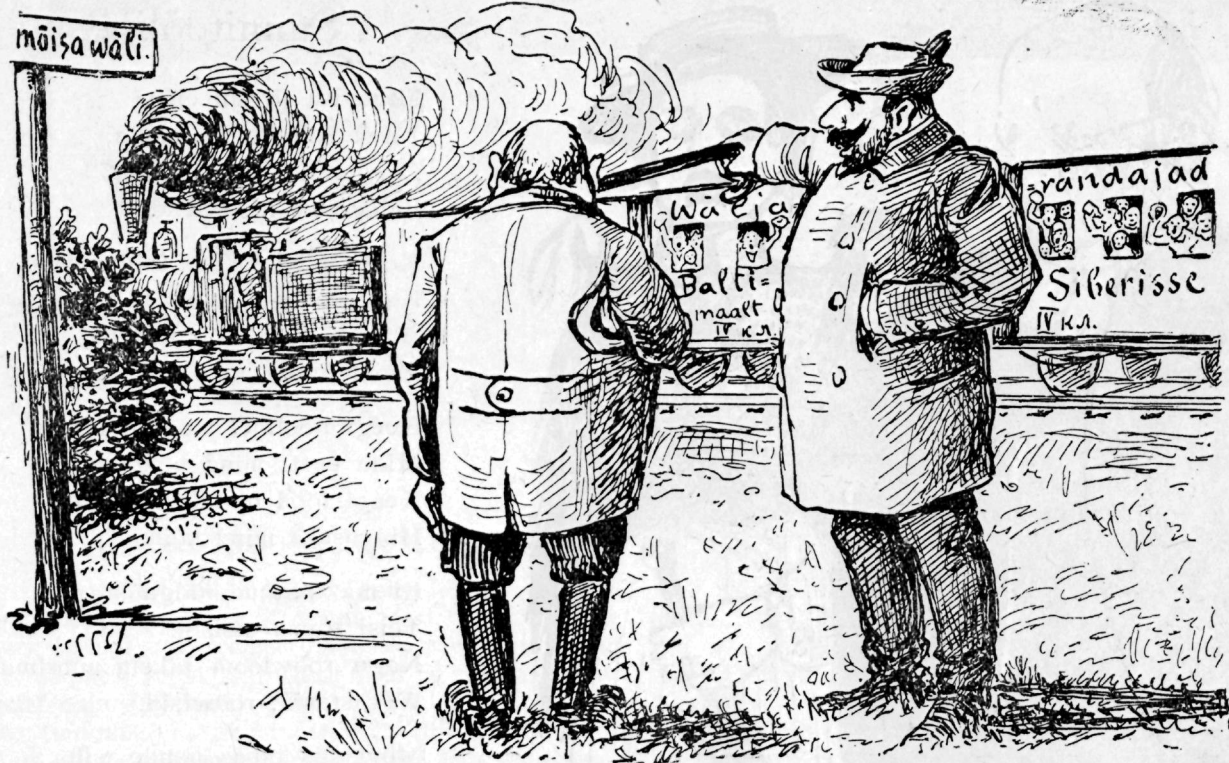
Kirp ärkas. Suure hirmuga
Siis eemal tõukas teda —
Sest hirmsat haisu tundis ta,
Ja halwaks läks tal süda. —

Siis sängist wälja kargas ta
Ja läbi wõtmeaugu
Ta kadus ühe hüppega —
Pruut maigutas weel lõugu. —

* * *

See õpetuseks meestele,
Et õnnetusest hoida:
Pruut olgu omasugune,
Kui tahad õnne leida.

X. Y. Z.

„Hol der Teiwel! Kümne aasta eest saatsime kõik mäsajad külmale maale ja nüüd tahavad nad ka meid hobuste warjamise pärast sinna saata!“

Meie Matši westelugu neiudega.

Neiudega ei või muust millegist rääkida, kui armastusest ja kohe peale selle abielust!

Kas teate, minu kallid neiud, misugusena ma enesele armastust ette kujutan. Ta on nagu suur suhkrupea! Päris tõeste! — kõik on magus, peale ümbrise või paberi; kõik on magus — esimesest armupilgust kuni esimese musuni. Nii siis teda võib täiesti suhkrupeaga võrrelda. Ja meie mehed oleme need sääsed ja kärpsed, kes pea ümber surisedes ja sumisedes ringi lendavad ja siit ja sealt maitseme — ja warastame.

Meie elame praegu väga politiliselt liikuvas ajajärgus — aga ka naised ajavad poliitikat, sest nad tahavad meestelt nende isewalitsust ära kiskuda! Nad tahavad üksi walitseda ja neil on selleks täieline õigus.

Esimene mees ja esimene naine elasiwad paradiisis. See on kõigile tuttav. Ka see on tuttav, et proua Gewa seal oma mehele õuna hammustada andis — on selles aga midagi iseäralikku? Aga misugust kära sellepärast ei tõsteta! Küfuge abielumehelt, kui sagedaste nad weel tänapäew haput õuna peawad hammustama. Selles ei ole midagi enneolematut! Mis oleks küll maailmast saanud kui Adam proua Gewat üksi õuna oleks hammustada lastnud.

Teie ei usu sugugi, minu neiud, kui raske on mehel naist walida. Teil on kergem, teil tarwitseb

ainult ennast walida lasta. Aga mees? Mis peab tema tegema?

Rikas naine tahab walitseda, waene sunnib meid terjama, ilus hakkab teisi ihaldama, wana tahab meie üle walitseda, noor ei taha sõna kuulda. Roh, kas ei ole raske walida?

Ja siis on ka meestel mitmesugused maitset.

Üks tahab suurt, teine väikest.

Üks kõhna, teine paksu.

Ja mõni tahaks nad kõik enesele saada, aga õnneks ei luba seda meie praegune seadus.

Keegi kirjanik ütleb: Naine, kes nutab ja sealjuures waikib, kannatab tõeste walu ja teda võib wagase weega võrrelda, aga naine, kes nutab ja sealjuures palju räägib — tema walu ei ole eht, waid tarwitab enne soowitust, et ta eht on — nagu linnaksehwi.

Naised, kes nutawad ja ühtlasi räägiwad, on nagu pilwed, mis wihma ajal müristawad. Ja mehed on tuul, kes nendele järel tormawad! Sead naised on aga niisugused pilwed, kes walgelt ja süüitalt taewatelgil liiguwad ja taewale kõige lähemal seisawad. Nende läbi langeb kuu ja tähtede walgus õnalt meie peale; nende läbi filmitseme meie päikest ja kui need pilwed sajawad, siis on need õnnistuse- ja armastusepisarad.

1. Nii siis naised peawad olema nagu lumi, nii walge ja puhas, aga mitte nagu lumi: nad ei tohi mitte uulitfale wedelema jääda.

Sunnitööline.

Õpetaja: „Teil on juba kahelja last ja üheksas ei jää eht ka tulemata. Pole ime, kui teie puudust kannatate. Teie peate oma mehele ütlema, et ta pisut ettevaatlikum oleks.“

Naine: „Oh Jumal — mis võib temagi selle juures parata —“

Minu isa ja mu ema
Jäiwad mulle tundmata,
Langenute keskel mina
Pidin üles kaswama.

Kooli mind ka saadsid nemad,
Kas see aga kasu tõi?
Wärdja nimi, sõimusõnad,
Ainult mis mul osaks sai.

Keegi hoolet ei wõtnud kanda
Minu eest; mind põlgasid.
Keegi tööd ei tahtnud anda,
Hulguseks mind sõimasid.

Ei ma tahtnud nälga surra,
Teisi sõpru otsisin,
Nagu rööwloom läksin murdma,
Warastasin, rööwisin.

Mind siis tabas nende wiha:
Kuristikku langedes
Wiimne lunastuseiha
Kustus minu südames.

Sunnitööl nüüd olen mina —
Pääseda ei enam wõi —
Et ma järel mõtleks seda,
Miks mind Jumal ilma löi.

Wene keelest.

2. Naised peawad olema nagu kuu, nii õrnalt walgustaw, aga mitte nagu kuu, nad ei tohi endid mitte warjutada lasta.

3. Naised peawad olema nagu tunnikellad, nad peawad ajaga ühes edasi sammuma, aga mitte nagu tunnikellad: nad ei tohi endid mitte üles tõmmata lasta.

4. Naised peawad olema nagu koit, wara üles tõusma, aga mitte nagu koit, neil ei tohi põhjust olla punastada.

5. Naised peawad olema nagu laew, nii ilus ja suurepäraline, aga mitte nagu laew: nad ei tohi mitte igast sadamast moona peale wõtta.

6. Naised peawad olema nagu halwad figarid, iffa odawad, aga mitte nagu halwad figarid: nad ei tohi mitte ruttu ära kustuda.

7. Naised peawad olema nagu Noa laew, iffa walmis üht meest weeputusest ära peastma, aga

mitte nagu Noa laew: neil ei tohi härgade ja eeslittega mingisugust tegemist olla.

8. Naised peawad olema nagu kindral, iffa kindel ja otsustaw, aga mitte nagu kindral, nad ei tohi mitte palju mehi enese järele wedada.

9. Naised peawad olema nagu wäärtpaber, millel iffa oma wäärtus, aga mitte nagu wäärtpaber: nad ei tohi mitte iga aasta wäikest kuponki oma mehele kinkida.

Nii siis minu auwäärt ja ilusad neiud, nüüd on teil selge, kuda naine olema peab ja kuda ta mitte olema ei pea.

Suur wähe.

„Aga Siisi, ja ei õpi ju midagi, ja mängid juba nii kaua flawerit ja ei saa lihtsat marsi mängida, mida meie kroonuorkester iga päew mängib.“

„Jah, aga nemad mängiwad seda tüüki ka neljakümne mehega.“

Imeasjad hingeilmas.

19. mail õhtul, natufene enne kell 11 — meie olime woodis aga ei maganud weel. Minu naine minu kõrwal aga magas juba. Korraga kuulen ma ülewal meie kohal teise korra peal midagi tumedat, rasket asja kuffuwat. Minu naine on magades ka seda kuulnud, ta tõuseb istuli ja küsib, mis olla? „Wist langes ülewal sahwris mõni leib laua pealt maha,“ kostan mina, sest ülewal sahwris oliwad täna küpsetatud leiwad. Aga kohe kuulsime weel sealfamas ülewal teist ja kolmat korda midagi langewat, weel tugewamalt kui enne. Ma süütan tule põlema, lähen waatama, leian aga kõik täielikus korras olewat. Ja siis tõusis südames kohe ütlemata raske piinlik tunne ja minul oli nõnda, nagu oleksin ma oma haige wenna Sean'iga praegu kudagi ühenduses. Et aga abikaasale, kes kartlik inimene oli, kohkumiseks mitte asja anda, ütlesin temale: „Mõned leiwad olid maha langenud.“ Kui suur oli aga minu imestus, kui järgmisel hommikul minu õde, kes Nimes'is elab, suure rutu ja nutuga tuli ja rääkis, tema olla õffel kell 11 oma laua sees kanged paukumist ja lärmi kuulnud ja selle järel hakanud kapp kangeste sinna tänna wankuma. Ma kutsusin tema kõrwale ja ütlesin temale: „Jean on surnud.“ „Ja,“ kostis tema, „ma tunnen seda ka.“

Üks kuu hiljem kuulsime meie, et meie waene wend Birkadeni hospidalis (Algerias) õffel 19 ja 20 mai wahel oli surnud. (Nii tehti siis see kauge line teadaanne kahele inimesele ühe korraga.)

Marius Marioge Remoulin'is.

Järgmine lugu on minu elus väga sügawat mõju awaldanud, ometi kardan, et ta teile ehk väga tähtis ei olegi.

17. dets. 1867 (siis olin ma 25 a. wana) läksin kell 11 magama. Mulle tuli meelde see noor neiu, keda ma pidin kihlama. Aga meie mõlemate waned mad saiwad wastamisi waenulisteks ja meie pidime lahkuma. Maothe läks Toulouse linna, mina Gre-

noblesse. Meie armastus wältas edasi ja Marthe liiftas kõik kofilased tagasi.

Tähendatud õhtul mõtlefin nüüd jälle tema peale, seal läks uks lahti ja Marthe astus sisse. Ta oli walges riides ja juuksed oliwad lahti. Ta lähenes minu woodile, kumardas ennast pisut üle. Ma wõtsin tema käest kinni, see oli jääkülm. Ma karjusin, ilmutus kadus ja minul oli wee klaas käes, millest wist see külm tunne tuli. Aga ma olin täieste ülewal ja nägin täieste nõnda, selle peale wõin wanduda. Weeklaasi panin, kui maha heitfin, woodi kõrwale laua peale, millal ma ta sealt kätte wõtsin, ei mäleta. Teisel päewal kuulsin, et Marthe eila õhtu kell 11 olla surnud; tema wiimane sõna olnud „Jacques!“

Nõnda see sündis minu elus; ma olen wanaks poiseks jäänud ja elan sellele mälestusele. Marthe tuju ilmub mulle nüüd tihti unes.

Jacques C. Grenobles.

Ma armastasin oma noorepõlwe sõbrannat Helenet, väga. Tema isa oli ametnik ja nimetati siit Pariisi uue ameti peale. Nii pidime lahkuma. Enne ärareisimist tõi Helene mulle oma päewapildi, mille ta ise ka oli raami sisse pannud ja nii seisis see pilt nüüd minu laua peal. Lahus elades kirjutasime üksteisele tihti. Pealinna pahemas õhus jäi Helene haiglaseks, wiimaks koguni tiifkusesse. Ühel päewal sain aga temalt õige rõemustawa kirja, milles ta kindlat lootust awaldas, et tema warsti terweks saawat.

Järgmisel päewal pärast seda kirja, 15. aprillil, 1896 olin mina väga rahutu. Ja kui ma õhtul laua juures kirjutasin, siis nagu tiskus üks salawägi minu filmi ikka Helene päewapildi peale. Ühtfält nägin, et selle pildi filmalaud liikusiwad ja et tema huuled ennast lahti tegiwad. Ma ehmatafin ja nüüd arwastin hirmuga ennast ka nagu müriinat kuulwat, aga see oli seinakella löömine, sest kell lõi praegu 8. Ma mõtlefin, ehk ma näen und ja deru- fin filmi; aga jällegi nägin selgeste, et pildi huuled liikusiwad ja tema filmad kinni minema hakkasiwad

ja siis kuulsin täieste ka õhtamist.*) Ma ei jule-
nud enam pildi peale waadata, läksin laua juurest
ära ja pugefin woodisese, ei saanud aga kõigel sel
ööil filma finni. Hommikul kell 10 kuulsin uksekella
helistatawat. Süüdisin wanemaid ja meie saime
telegrammi:

„Helene suri õhiul kell 8.“ Mina sõitsin isaga
Pariisi tema matmisele. Seal kuulsin, Helene olla
surmapäewa õhtul palju minust rääkinud ja ka
seda ütelnud: „Wahest waatab Valentine minu
pilti. Ta usub, et mina terweks saan ja mina
tunnen, et ma suren.“ Tema wiimane sõna olnud
minu nimi.

Ma te tea kudagi seda ilmutust seletada, wõin
aga selle peale wanduda, et ma mitte und ei näi-
nud ja et ma terwise poolt normal olekus olin.

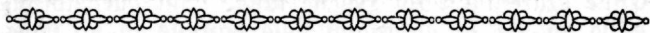
Valentine C. Roounées.

Üks minu ülikooli seltsiline, kes ka tohtriks
õppis, nagu minagi, läks Indiasse misjoniarstiks,
mina jäin kodumaale. Nagu mõnikord elus läheb,
meie jäime üksteisele kadunuks.

Õffel 29. oktoobil (mina olin siis Lausannes)
kuulen ma hom. kell 6 ajal ukse pihta koputatawat,
ilma et wäline uksekell enne helisenud oleks. Ma
waan, näen, et kaks oma platši peal ennaft küüru
kõsub ja kartuse pärast wariseb. Üks on lahti läinud,
liigub edasi tagasi nagu kerges tuuleõhus ja ma
näen: üks kaju astub sisse — walgest udusarnasest
pilwest ümberpiiratud. Tema nagu ei wõinud ma
mitte tunda. Ta läheneb minule, ma tunnen jahe-
dat tuuleõhku liikuwat ja kuulen kassi wihaga turt-
suwat. Instinktlikult pigistan ma hirmuga filmad
finni; kui nad jälle lahti teen, on kõik kadunud.
Kaks wariseb weel kõigest kehast, aga ei turtfu enam.

Mina ei mõtelnud oma endise sõbranna peale,
ega ka kellegi muu peale. 14 päewa pärast sain
teada, et minu tähendatud endine sõbranna õffel
29. okt. 1890 Srinagar'is, Kashmir'is, surnud olla.

Marie de Thilo, Dr. med.
Saint-Junien'is (Schweitsis).

Isemoodi kapp.

Üks minu sõbranna, lady A., elas Champs-Ély-
fées. Ühel õhtul leidis lady A. oma reisirahast 3500
franki raha kadunud olevat. Reisirahast luff oli puu-
tumata, ainult selle koti metallised ääred oliwad
natuke painutatud. Lady A. helistas oma kammer-
neitsi, andis temale asjast teada. See ei teadnud
midagi, rääkis aga lugu teistele teenijatele. Teatati
politseile. See uuris ja otsis kõige hoolega. Süüdi-
lane jäi teadmataks. Wiimaks saatis lady A. oma
noorema tütre kaswatajanna minu juurde palwega,
saatku mina see naisterahwas selle ülinägijanna
juurde, kellest ma hiljuti nii kiitwalt olla kirjutanud.

Õht need nähtused olenewad ainult nägija ajus, sureja hinge-
wäe läbi sinna mõjutatud S. C. Flam.

Seda ülinägijat proua E-t, tundsin mina aga
ainult ühe daami jutu järele; siiski läksin lady A.
saadikuga tema juurde teele. Ülinägija juures ei
ütelnud meie oma asjast muidugi üht sõna, muud
kui tähendamine, waadaku tema ise, kudas meie lugu
seisab. Tema tegi oma eeltoimetusi ja siis, nagu
mõttesse jäädas, hakkas rääkima: „Ah! — wargus...
Waras elab juba ammu seal majas, ei ole mitte
nüüd sinna sisse tunginud.“ Ja nüüd kirjeldas ta
õhwi peal lady A. eluforterit, niisamuti ka tema
seitset teenijat, wanaduse ja soo, näo, ja riiete ja
were järele nägi neid seal majas. Wiimaks jäi ühe
kapi juurde peatama.

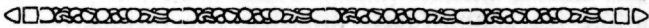
„Misugune isemoodi kapp? (See oli küll üks
isemoodiline Inglise kapi). Nii palju raha sees...
ühe... misugune weider asi... käib lahti nagu
portmonee... ah, ma tean... üks reisikott...
misugune mõte, selles nüüd nii palju raha hoida
ja nii etteaatamata... kapp lufust lahti! Wargad
tunnewad seda kotti küll... nad ei ole luffu mitte
puutunud. Nad painutawad need kaks poolt natuke
lahti ja urgitsewad siis mõne hargi wõi kääriga
raha välja.“

Meie näeme, et kõik, mis ta räägib, karwa
pealt tõsi on, laseme siis teda edasi rääkida. Ta
näib wäsinud olevat, jääb peatama. Meie nõuame
temalt tungiwalt, nimetagu warga nime. Tema
seletab, see olla Prantsuse seadusele wastu, sest ilma
muude tunnistusteta, ainult ofulistikliku teadmise
põhjal, ei wõida kedagi kurjategijaks pidada.

Et meie edasi temale weel peale käime, seletab
tema, et warastatud raha ei saadawat enam kätte
ja waras ei saawat selle kuriteo pärast ka mitte
karistatud, aga ühe teise kuritöö eest saawat tema
kahe aasta pärast surmanuhtluse.

Paar nädalat pärast seda wargust laskis lady
A. oma kammerproua ja uksehoidja ametist lahti.
Mõned nädalad hiljem wõttis tema teine kammer-
teender Marchandon, enese ise ametist lahti. Waras-
tatud raha jäi täieste kadunuks. Üks aasta hiljem
reisib lady A. Egiptusesse. Kaks aastat pärast war-
gust sai ta seal Pariisi kõrgema kohtu poolt kulse,
kui tunnistaja Pariisi tulla. Tema rahawaras olla
leitud. See oli lady endine teine kammerteener
Marchandon, kes nüüd mõrtsukatöö pärast kohtu
käes olla: ta oli proua Cornets'i ära tapnud. —
Ta sai, nagu proua E. ette nägi, surmanuhtluse.

L. d'Ervieng.

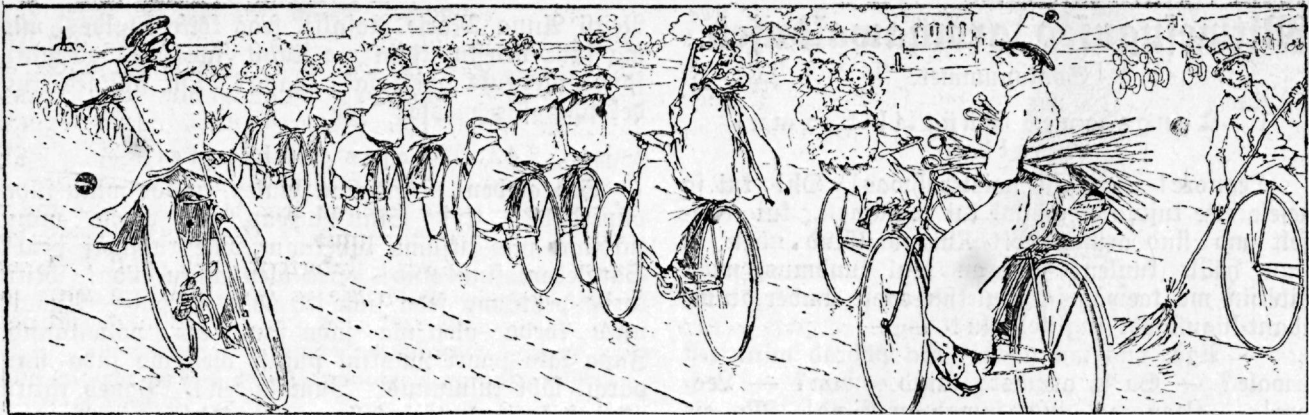
Konnafilmad.

Rohukaupleja: „So, wõi teil on konnafilmad,
siis wõtke aga pubel konnafilma-tinkuri.
Talumees: „Ei aita midagi, ma olen juba kuus
pubelit finni pistnud. Ainult seedimise ajas rikki.“

Tänulik waras.

„Raebealune on tunnistuste puudusel wabaks mõiste-
tud. Raebealune, teie wõite minna.“

„Tänan wäga, aulik kohtuherra, järgmisel korral tahan
teile selle eest wäljese ülestunnistusega rõemu teha.“

|| Täieline ewafuerimine.

Enesetundmine.

Kooliõpetaja: „Teie nimetasite mulle juba hulga koduloomi, nagu: hobust, härga, lammast, koera ja kassi. Aga tuletage veel ühte looma meele: ta on karwane, hari-mata, ja tahab heameelega pori sees pöörleda? Roh, Brits, kas sa tead?“

Brits (häbelikult): „See olen mina!“

Ruri väimees.

„Ma kuulsin, et sinu ämm kardetawalt haige peab olema?“
 „Haige on ta küll, aga kardetaw on ta ainult siis, kui ta terve on.“

Arsti juures.

Haige: „Mul on hirmus kõhuvalu, ma kannatan nagu hobune!“

Arst: „Siis minge aga loomaaarsti juure.“

Sähtis pimedate ööde puhul.

Kuiwad galwanielemendid

Opetus, kudas kodusel wiisil mitmesuguseid kuiwi bata-reisi taskulampide, elektrikellade j. n. e. jaoks walmistada. 7 pildiga. Hind 30 kop.

Saada igast raamatukauplusest.

Pealadu

„Teadus“,

Tallinnas.

Kolmsada aastat Weneriigi ajaloost

1606.—1906. a.

A. P. Petrištšew. Teine trükk. Hind 40 kop. Sisu: Raamatukirjutajast. Enne rahutut aega. Rahutu aeg. Mihail Feodorowitš ja Aleksei Mihailowitš. Peeter Suur. Peeter I. järeltulijad. Peeter III. ja tema abilaasa. Paul Petrowitš ja tema lapsed. Intelligents ja rahwas. Wõitlus konstitutsiooni pärast. Rewalitsuse wõit. Rewolutsiooni algus.

Saada igast raamatukauplusest. Pealadu „Teaduse“ raamatukaupluses, Tallinnas, Rütli ja Harju uul. nurgal nr. 15/46. Sisefäät Rütli uul. Tellimise adreß: Ребель — Tallinn. „Тeadусь“ — „Teadus“.

Tasuja

Rurbmäng kuues pildis 13. aastajast, Ed. Bornhöhe selle-fama nimelise jutustuse ainetel A. Trilljärw. Hind 1 rub.

Rudas peab inimene hingama?

Arstutanud Dr G. Zoenelandt. Kopsuharjutused kõigile, kes terwed tahawad olla. Piltidega. Hind 30 kop.

Mitmesugused armuawaldused.

Soolonummer.

1. Kangelane. Rüütli armuawaldus.

Leonore! Jumalik naisterahwas! Oh! kui ja enesele ette kujutada võiks, kui palawalt, kui kirglikelt ma sind armastan! Kui ma Sind näen ja Sinu häält kuulen, siis on mul tundmus, nagu wiibiksin ma taewas ja kuuleksin enese ümber ainult südant-kiigutawat inglitelaulu! —

— Aga, mis ma näen!? Sa pöörad minu eest kõrvale? — Sa ei armasta mind enam? — Leonore! — Leonore!! Ma jumaldan Sind! Ma armastan Sind — — Siiski — ei, ei, ei! Sa ei wõi mind mitte petta! Su armsad filmad ei wõi mitte waletada! Leonore! Kui see tõeste nii oleks, siis on mulle ju kõik kadunud ja mul ei jää muud üle, kui surma otsida! Leonore! Ma palun Sind, wasta mulle üksainus sõnagi . . . Leonore!! Mis ma näen?! Sinu filmad on pisaras — Sa wärised — Sa armastad mind! — — Leonore! Siin sinu jalgade ees wannun Sulle igawest truudust! —

2. Ökitaja isand Arglik.

Wa—wa—bandage mind, ke—ke—kerge aruga, ei, ei, wabandage kõ—kõ—kõrge aruga, ei, ei wabandage kõ—kõrge—auline p—p—preili Ka—Ka—Karoline! Ku—ku—kui ma teid wii—wiimast korda ka—ka—kassiga ki—ki—kiigus nägin — ei, ei — wabandage ku—kui ma teid wii—wiimast korda ka—ka—kassino ki—ki—kinos nägin, si—si—siis hakkafsin ma teid ko—ko—ledaste armastama! Te—te — na—naerate? To—to—hin ma loota? Jaaa? Kä—kä—käsi südame peale — (k i b a r l a n g e b m a h a) ah, p—pre—prei—li Ka—ka—ro—line, te—te—teie olete mul ka—ka—kallis!

3. Usuteaduse kandidaat.

Serwitan sind, kõigeauwäärilisem neitsi naiste seas! Meie elu on üürikene! Mis meil teha on, seda tuleb teha aeglaste, sest pärast peame kõik wait olema. Ma usun ja olen üks nendest tarkadest neitsidest, kes oma lambi ikka korras pidas ja oma peigmehele rõdemuga wastu tõttab? Ah ma pean istuma? Sa oled väga lahke! (Istub). Sm—hm! Enne kui ma sulle tähtsa küsimuse ette panen, pean ma sinu tähelepanemist ühe tähtsa asja peale juhtima, mis sulle mitte teadmataks ei tohi jääda. Sm—hm! Abielu on häda- ja mureelu! Sulumine ja hammastekristamine ou selles elus igapäewased asjad! Siiski selles elus on ka õnnelikka ja magusaid filmapiikufid. Sm—hm! Esmeseks, kui sinu mees wähest teiste naiste seas misjonitööd peaks tegema, siis ei tohi seda mitte keelata, sest eeslil, kes pahmast tallab, ei pea sa mitte suud kinni siduma. Sm—hm! Teiseks siis — kui sinu mees juba wanemaks on saanud, siis ära saada teda mitte kiusatusse sisse, sest sa ei tohi teda mitte Maroni kēpiga wõrrelda, mis ärakuiwanult weel õitsema hakkas.

Neitsi Anna Marie Rosalie, seda kõike kuuldes, mis ma sulle ütlesin, küsin ma sinult, kas sa tahad minu sõnakuulelikuks abikaasaks saada? On sull see kindel nõu, siis wasta: jah.

4. Mooses Rubinstein.

Saaraleben! Kas sina kuulep, kuidas minu süda puperdab? Ei? Sinu arwap, see olema minu tulduur, mis tikkuma kahetimme wiie rubineri peal? Saraleben, sina ekfib! See olep minu süda! Mitu korda pean ma seda sulle itlema? Uiwai — Uiwai! mitu korda olep ma juba sinu ees põlwitanud. Jupa faks paari puksini piüksi olep ma juba sinu pärast läbi kulutanud. Jumala eest! (Paneb rätiku pörandale ja langeb selle peale põwili).

Saraleben, weel wiimast korda palup ma sind. Kui sa itleb ei, siis wetab ma Goldsteini Rebecka, sellel olema faksfimmend tuhat rubelit kaasawara. Sa olep nõus? (Laotab käed laiali.) Haste gesehn — Saraleben! Igaweste sinu konkurs ja pankrott!

5. Rikas mulk Tartu piirilt.

Noh, tere kah, siit pere pere reili! Egas te mind ometi es pelga? Näe, leidsin usse walla olewat ja astusin sisse. Aitiima! Aitiima! Egas ma wästinud olegi, poisjs jäi hobese ja roskaga usse ette ootama. Es ole mul ka prella palju aiga. Näe wanamoor läts nääripäewal maamulda, ja nüüd kibe tööaig. es ole kedagi, kes kodu korraldas. Noh — ja siis — egas te pahas pane, kui teilt pisut järgi pärin, kas — — kas — kas — te korpi ja kamajahu ka sööte? Ah soo! wõi maitseb küll. Noh, siis passime ju hästi kokku, ja kui inimese kokku passiva, siis om ju abielus kõik korran. — (Sülgab.) Ptü! kurat wõtas, näe tuligi wälla, mis pärast ma teile tulli. Teie naarate? Olete nõus? Noh, siis pole ju muud kui lähme õkwa õpetaja manu.

6. Kalaranna Jürka.

(Trallitab.) Mats lööb trilli, mats lööb trilli, mats lööb saksad kuferpalli! — (räägib) Ah näe, Liisi! Seal sa ju oledki, ja mina otfin. Mis sa naerad? Kas sellepärast, et mul natuke peas kuraasi on? Waata, waata — ma tahtsin sull midagi ütelda. Aga kui sa naerad, siis ei itle ma sulle midagi. Kuule, Liisi, kas sa tahad mulle naiseks tulla? Noh mis sa hirwitad, lollakas plika! Ma teadsin juba, et sulle midagi ütelda ei wõi. Waata, Liisi, sul ei ole midagi ja mul ei ole dieti midagi ja sellest jatkub meile alguseks küllalt. Aga ma wõin sind ausasti toita. Ma olen ameti poolest kingsepp, ma teen laste-, naiste- ja meesterahwa saapaid. Ma löön — ma löön sulle igapäew kolm paari taldu alla, ja selle eest saan ma kolm rupla; aga — mill peaksi, ma wõin sind ka naiseks tarwitada. Noh, Liisi, wa' musutruull, mis weel siis mõnitad? Ma tean juba ammugi, et sa mind taga ajad ja noh — ega siis sinagi mulle mõõda külge maha ei jookse. Tule siia, anna mulle üks patfelui! So! — ja nüüd laseme „Rilu-Mari“ lahti!

(Tantsides ära.)

„Kanaria“ linnukaupluses.

Keegi kokutaja tuleb „Kanaria“ linnukauplusesse ja küsib: „Ka — ka — kas on teil pa — pa — papagoisid?“

Linnukaupleja: „Ja, olge head — (näitab mitmet seltsi papagoisid). Siin on üks ilus loom — ja ka see siin.“

Kokutaja: „Ja, see me — meeldib mu — mulle. Ka — ka — kas ta ka rä — rä — räägib?“

Linnukaupleja: „Ja muidugi.“

Kokutaja: „Ka — ka — kas ta ka hä — hä — ti r — räägib?“

Linnukaupleja: „Noh, kui ta paremine ei räägiks kui teie, siis oleksin ma tal juba ammugi pea otsast ära keeranud.“

Neiu, kes 375 reisija elu päästis.

Keegi noor neiu sõidab Amerikasse ja peab korralikult oma päewaraamatut.

1. augustil. Kapten on ühe silma minu peale heitnud ja tahab minuga lähemalt tuttawaks saada, aga ma jään kindlaks.

2. augustil. Kapten ähwardab laewa kõigi reisijatega õhku lasta kui ma tema nõudmist ei täida, aga ma jään kindlaks.

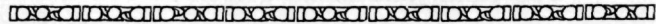
3. augustil. Ei midagi.

4. augustil. Ei midagi.

5. augustil. Ma olen 375 reisija elu peastnud.

Tõsine, tänawu suwel sündinud lugu.

Ehitusemeister Kullalaps ei ole oma telefonimaksu õigeaks ajaks ära õiendanud ja ühel päewal, kui ta väljas ehitusetöö juures wiibib, saadetakse telefoniwalitsusest tema juurde keegi tööline, kes apparadi ära wiib. Kui Kullalaps õhtul koju tuleb, tormab talle tema kuueaastane poeg kisa-ga wastu: „Papa, papa, kas sa tead wõeras onku käis siin ja wiis meie „halloh“ ära.“

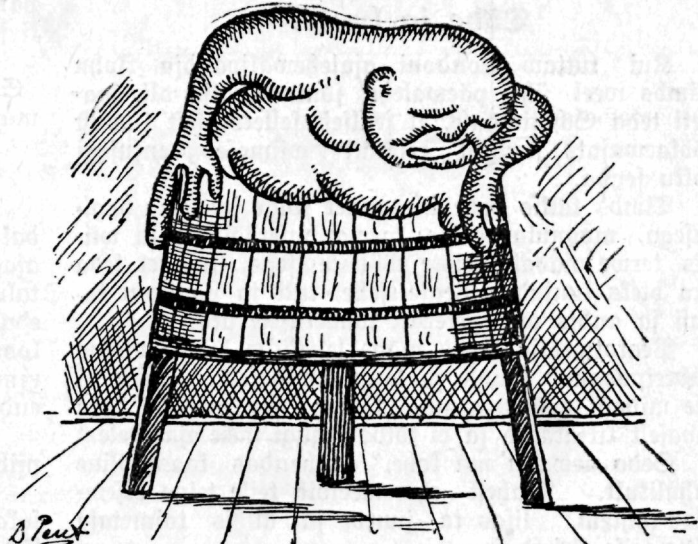
Rodumaa hädaohud!

Kõik wabrikandid heitwat meelt:
„Ei tea, kus suhkurt panna!“
Kuid suhtur näitab meile teelt —
Ei ennast maitsta anna.

Ka liha, piimahädaoht
End annab karmilt tunda
Meil pole, nuriseb me kõht,
Tal „leitwäörwast“ anda.

Kui haputaigna wanamees
Ka poeb meil astjast wälja,
Siis, sõber, läppa imedes,
Ei ole enam nalja.

„Vox.“

Reg.

Tõde ja luule.

Rui tuttav Londoni ajalehewäljaandja John Timbs weel ühe päewalehe sõnumesaatja oli, saadeti teda Schotimaale, et sealsest sellefordsest suurest sõõkaewajate streigist referati wiimase peensusesni kokku seada.

Timbs täitis oma ülesannet kõige suurema hoolsusega, moonutas enese kaewandusetööliseks ja wiibis terve nädala teiste tööliste seas, ilma et teda ära oleks tuntud. Peale selle tuli ta Londoni tagasi ja andis oma referati toimetusele ära.

Peatoimetaja luges mõne lehekülje läbi, wistas paberipoognad lauale ja lausus wihaselt: „See ei ole midagi wäärt, armas sõber; see on kõik liiga labaselt kirjutatud ja ei kõlba sugugi meie ajalehele.“

Seda arwasin ma kohe,“ tähendas kaastöeline rahulikult. „Wahest ehk meeldib teile teine eksemplar rohkem,“ lisas ta juurde ja andis toimetaja kätte teise kirjelduse.

Toimetaja luges seda ja oli äärmiselt waimustatud. „Nii on õige,“ hüüdis ta, „see on suure-

Wana-aastale.

Sa wana-aasta seisad reisiwalmis,
 Uut aastat meie warsti algame,
 Siis tahaks küsida sult lõpusalmis,
 Weel enne kui me sinust lahkume:
 Kas kustunud on nüüd su werejanu?
 Kas küllalt omale sa ohwrid said?
 Kes trööstima jääb lapsi, leski, wanu,
 Kes sinust siia leinama nüüd jäid?

Siin miljonid said surma sinu läbi,
 Sa mülkaks jääd kultura ajaloo,
 Ja järeltulew sugu tunneb häbi.
 Et sinuga me olime kord koos.
 Weel murra, tapa, lämmasta ja laasta;
 Ei head me looda sinust endale.
 Kuid kõik me palwetame: Noor uus aasta,
 Too rahu jälle meile kõigile!

Onu L. ex.

päraline; meie peame asjast tõsiselt ja täpisealt kirjeldama.“

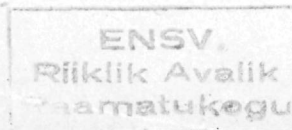
„Seda arwasin ma kohe,“ wastas kaastöeline. „Selle referati seadsin ma nimelt kokku, enne kui ma ära reisisin.“

Algupäraline sõnawabadus.

Keiser Karl V trehwas kord Wiener linna lähedal talumeest nägema, kes just nuumatud siga linna ajas. Siga oli aga kangekaelne, kes waatamata talumehe löökide, tõukamise ja kiskumise peale, sugugi edasi ei tahtnud minna. — „Ärge pekske waest looma nii hirmsaste, — peatas teda keiser, — „parem wõtte ta sabat pidi peosse ja ajage teda otse enda ees, küll ta siis läheb.“

Talumees tegi nagu kästud ja siga läks kui piibuft linna poole.

Nüüd pööris talumees keisri poole, wõttis wiisakalt mütsi peast ja ütles: „Tänan teid kõigest südamest, herra, hea nõuandmise eest; näha on, et teil wiist ka sagedaste kangekaelsete loomadega tege- mist on.“

„Meie Matsi“

tellimiste vastuvõtmine 1916. a. peale on avatud.
Piltidega ilustatud ajakiri igapäevale.

Igas numbris 50—60 pilti.

Juba mõnda aega ilmub „Teaduse“ kirjastusel Eesti igal laupäeval laialdasest ringfondades ruttu armjaks saanud ajakiri „Meie Mats“ (15. aastakäit).

Täie digusega rõdib „Meie Mats“ enmast ajakirjaks igapäevale nimetada, mitte ainult sellepoolest, et tema lugejate arv juba esimese kuu jooksul 10.000 peale tõusis, sellega kõiki teisi järelahvijsaid kaugale taha jättes, vaid et ta ka kõigile mõnusat ajaviidet ja lõbu pakkuda suudab.

„Meie Mats“ on omale eesmärgiks teinud kõige enam-vähem tähtsaid päevajärgmisi piltides ja kirjeldustes kujutada, niikõige tõe-, nalja- kui ka pilketooni. Mis ta selles asjas suudab, on ta juba käesoleva sõja ajal näitanud.

Runsti alalt toob „Meie Mats“ moodsate ja vanade kunstnikkude töösi.

Teaduse alalt õpetlikka ja arvustavaid kirjeldusi igast piirkonnast.

Tõõstuse alalt uuemaid üleüldise tähtsusega ülesleidusi.

Sporti alalt kirjeldusi ja piltsi tähtsamatest spordi harudest.

Seltskonna elust kirjeldusi ja piltsi tõe-, nalja- ja libeda pilke tooni.

Sõjast praegusel ajal põnewaid sõjajuttusi ja „piltsi“; Eesti sõjameeste kirja sõjaväljalt ja nende piltsi; lugusi salakuulajatest, maa- ja meresõjast, õhusõjast ja weelusest sõjast, sõjakangelastest ja ajalooft.

Põnewad romanid ja jutud! Piltsid päevajärgmusest kodu- ja väljamaalt!

Reisikirjeldused ja päevakangelaste plibid! Piltsid ja kirjeldused kodu- ja

wäljamaa kaunimatest maakohtadest!

Sõja läbi tekkinud paberi, trükitööde ja piltide valmistamise hinnatõstmise tõttu oleme sunnitud „Meie Matsi“ hinnale juurde lisama.

„Meie Matsi“ tellimise hind kättesaamisega: aastas 5 r. 50 t., 6 kuu eest 3 r., 3 kuu eest 1 r. 60 t. Toimetusest ise ära viies: aastas 4 r. 50 t., 6 kuu eest 2 r. 30 t., 3 kuu eest 1 r., 30 t. Üksiku numbril hind 15 kop.

„Meie Mats“ räägib arusaadavalt rahwalees ja teeb nalja rahwameeles!

Proowinumbri 15 kopitalise postmargi eest.

Tellimisi wõetakse vastu: Tallinnas, „Teaduse“ raamatukaupluses Harju ja Riiutli uul. nurgal nr. 46/15. Linnades ja maal: kõigis Eesti raamatukauplustes. Peale nende wõtawad tellimisi kõik Weneriigi postkontorid vastu. Kirjalik tellimise aadress wäljastele tellijatele: r. Ревель, редакция журнала „Мейе Матсь“. („Meie Matsi“ toimetus, Tallinnas).

Jõulu-eelne müük

10. detsembrist kuni 24. detsembrini j. a.

Sõja läbi tekkinud raskete aegade tõttu müüb „Teaduse“ kirjastus oma ja „Wõtte“ kirjastustel ilmunud raamatuid

20-protsendilise hinnaalandusega

Kõiki teisi raamatuid

:: 10 protsenti alla hinna ::

Muud raamatukaupluse kaupad müüme paraja hinnaga.

„Teaduse“ raamatukauplus Harju ja Riiutli uul. nurgal nr. 46/15.

Sissekäit Riiutli uulitsalt.

Mats walab jõuluworsti.

Eesti sõjamehe laulud

Hind 15 kop. Kogu laulusid, mis meie sõjaväelast on kaadetud. Huvitavad ja aja kohased. Saada igast raamatukauplusest. Pealadu: „Teaduse“ raamatukaupluses, Tallinnas,

Sarju ja Rüütli nml. nr. 46/15. Siselkäit Rüütli nmltsalt.

Hind 25 kop.

Tallinna linna plaan hinnata kaafas.